

ARNT JAKOB HOLVIK je jedním ze zakladatelů společenství Os Fellowship, mladého mezidenominačního misijního hnutí, které se soustřeďuje na evangelizaci, zakládání sborů a misii v obci Os, ležící jižně od Bergenu v západním Norsku. Hnutí připravuje týmy zakládající nové sbory z různých denominací v Norsku a severní Evropě. Arnt Jakob vystudoval obory mezinárodní sociologie a sociální ekonomiky a v současné době dokončuje magisterské studium teologie. Stal se průkopníkem a misionářem poté, co se Ježíš dotkl jeho života a vyslal ho do služby na plný úvazek. Arnt Jakob nyní žije a pracuje v křesťanském společenství v Os, v němž členové sdílejí své finanční zdroje i životní rytmus založený na modlitbě a misijní práci.

HÅVARD KJØLLESDAL žije v Trondheimu a s manželkou Katrine mají tři děti. Vystudoval sociologii a učí na střední škole. Je zakladatelem sborů v Křesťanském společenství v Trondheimu a spolupracuje s online biblickou školou FOLK Bible School.

DIETRICH SCHINDLER (D. Min Fuller Theological Seminary) se již 28 let podílí na zakládání sborů v Německu. Společně se svou ženou Jan založil Dietrich pět sborů v rámci Svobodné evangelické církve a v roce 2008 se stal jejím výkonným ředitelem pro zakládání sborů. Spolu s dalšími pracuje na dosažení vize založení sta nových sborů během deseti let. Dietrich se narodil v roce 1958 v Milwaukee ve státě Wisconsin do rodiny německých přistěhovalců. Je autorem knihy *The Jesus Model: Planting Churches the Jesus Way* (UK: Piquant Ed. 2013).

ANDREAS NORDLI je vedoucím pobočky mezinárodní a mezidenominační misijní organizace Youth with a Mission v Norsku (YWAM). Je ženatý s Åsne a mají pět dětí. Žijí v norské centrále YWAM v Grimerudu, který leží v bezprostřední blízkosti města Hamar. Řadu let se věnoval zakládání sborů v Rumunsku, pomáhal školit vedoucí a vysílat rumunské misionáře do dalších zemí. Jeho velkou touhou je vyslat Nory na misii do Evropy i do zemí, jejichž obyvatelé ještě o Kristu vůbec neslyšeli.

ARNE G. SKAGEN je ženatý s Kjersti a mají čtyři dcery. Arne je mezinárodně uznávaný evangelista, který v uplynulých 16 letech spolupracoval s organizacemi jako Christian Network a Ministries Without Borders. Učí a koučuje církve a sbory v mnoha zemích a má přirozený talent pro přípravu věřících k tomu, aby žili a působili v moci Ducha svatého a přiváděli lidi k Ježíši.

M4 – 1. díl: Pán & Poslání

Noví lidé – nová společenství

Změnit sen ve skutečnost

Vydala Česká evangelikální aliance

Plzeňská 166; 150 00 Praha 5

E-mail: info@ea.cz

www.ea.cz

Všechna práva vyhrazena

Originally published in English under the title: M4 Part 2: New people – new fellowships – From dream to reality

© 2013 DAWN Norway

Epleveien 26

4635 Kristiansand S, NORSKO

Tel: (+47) 950 42 260

E-mail: post@dawnnorge.no

www.dawnnorge.no | www.m4europe.com

All rights reserved

Editoři:

Øivind Augland

Harald Giesebrecht

Autoři:

Øivind Augland

Terje Dahle

Harald Giesebrecht

Arnt Jakob Holvik

Øystein Gjerme

Håvard Kjøllesdal

Dietrich Schindler

Andreas Nordli

Arne Skagen

Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Unger

Překlad: Radka Brahová

Jazyková redakce: Tomáš Kadlec a Radmila Navrátilová

Obálka a grafický design: Asketic; www.asketic.lv

Sazba: Martin Morfjord; www.morfjord.com

Všechna práva českého překladu vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být v jakékoli formě publikována bez písemného svolení vydavatele.

Překlad této knihy byl financován z prostředků PROMISE – Platformy pro misi a evangelizaci; www.pro-mise.cz

Vytištěno v České republice

ISBN 978-82-932-5911-4

OBSAH

Předmluva	2
autorech.....	4
OBSAH	8
Jak používat M4	10
MASTER • MISSION • MULTIPLICATION • MOVEMENT	10
Dvě úrovně	12
Úroveň 1:	12
Úroveň 2:	12
Nástroj pro první fázi zakládání sboru	14
Zakládání sborů, zakládání společenství a různé modely.....	14
Úvod- Øivind Augland.....	16
Odvažte se snít.....	17
Mnoho nebo málo - záleží na tom?.....	20
Opravdu potřebujeme nové sbory?	23
Zakládání sborů je biblické.....	23
Zakládání sborů je efektivní	24
Zakládání sborů je nezbytné pro život a životaschopnost denominací	24
Zakládání sborů dává vizi.....	24
Zakládání sborů dává povstat novým vedoucím.....	25
Zakládání sborů mění pasivní lidi v aktivní.....	25
Lekce z nedávné historie zakládání sborů v Norsku	26
M1- MASTER - Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.....	30
M1-0 Úvod - Øivind Augland.....	31
M1-1 Boží království a Boží moc - Øivind Augland.....	34
M1-1-1 Úvod	34
M1-1-2 Boží iniciativa	35
M1-1-3 Boží sen	40
M1-1-4 Boží církev.....	43
M1-2 Zakladatel sboru - Øivind Augland	46
M1-2-1 Úvod	46
M1-2-2 Poslání a Boží povolání	48
M1-2-3 Obdarování, příprava a osobnost	51
M1-2-4 Jaký sbor jste povoláni založit?.....	53
M1-2-5 Závazek a vykazatelnost ve vztazích	58
M1-3 Budování základního týmu - Terje Dahle.....	62
M1-3-1 Úvod	62
M1-3-2 Vedoucí v Bibli pracovali společně v týmech.....	63
M1-3-3 Týmová práce jako odpověď na výzvy dnešní doby	63
M1-3-4 Základní důvody, proč by měl jednotlivec pracovat v kontextu týmu.....	64
M1-3-5 Sdílené hodnoty a vize - základ pro úspěšnou týmovou práci	65
M1-4 Jasná vize - Øystein Gjerme	74

M1-4-1	Úvod	74
M1-4-2	Zkušenosti s přijetím Božího povolání v Bibli	74
M1-4-3	Proč je jasná vize tak důležitá?	75
M1-4-4	Jak přijmout vizi za svou	80
M1-4-5	Jak rozvíjet vizi	84
M1-5	Od slov k činům.....	86
M1-5-1	Ke kapitole M1-1: Bůh a jeho všemohoucnost - Øivind Augland.....	86
M1-5-2	Ke kapitole M1-2: Zakladatel sboru - Øivind Augland	89
M1-5-3	Ke kapitole M1-3: Budování základního týmu - Terje Dahle.....	92
M1-5-4	Ke kapitole M1-4: Jasná vize - Øystein Gjerme	95
M1-5-5	Učební cíle a hodnotící škála pro zakládání sboru.....	98
M2	MISSION/POSLÁNÍ- JDĚTE!	102
M2-0	Úvod - Øivind Augland	103
M2-1	Průkopnická práce a zóny pohodlí - Øystein Gjerme.....	107
M2-1-1	Úvod	107
M2-1-2	Boží vyslání.....	107
M2-1-3	Závazek.....	111
M2-1-4	Vyjít ze zóny pohodlí.....	115
M2-1-5	Vyslání spolu	118
M2-1-6	Shrnutí.....	121
M2-2	Milovaný a vyslaný - Arne Skagen.....	122
M2-2-1	Úvod	122
M2-2-2	Poháněný láskou	123
M2-2-3	Modlitební podpora.....	125
M2-2-4	Bližko Ježíši - bližko lidem.....	126
M2-3	Žeň je zralá - Arne Skagen.....	128
M2-3-1	Úvod	128
M2-3-2	Žeň je mnohá.....	129
M2-3-3	Porozumět jazyku žně	132
M2-3-4	Společně na žni.....	134
M2-4	Kázání evangelia slovem i skutkem - Arnt Jakob Holvik	139
M2-4-1	M2-4 1 Úvod	139
M2-4-2	Evangelium - „Moc Boží ke spasení“	140
M2-4-3	Poslání a misie	142
M2-4-4	Rozměr moci	144
M2-4-5	Praktická láska - diakonická služba	147
M2-4-6	Kázání a moc.....	148
M2-5	Od slov k činům.....	151
M2-5-1	Ke kapitole M2-1: Průkopnická práce a zóny pohodlí - Øystein Gjerme	151
M2-5-2	Ke kapitole M2-2: Milovaný a vyslaný - Arne Skagen.....	153
M2-5-3	Ke kapitole M2-3: Žeň je zralá - Arne Skagen.....	154
M2-5-4	Ke kapitole M2-4: Kázání evangelia slovem i skutkem - Arnt Jakob Holvik	156
M2-5-5	Učební cíle a hodnotící škála pro zakládání sboru	157
	Doporučená literatura pro M1 a M2.....	160

Jak používat M4

MASTER • MISSION • MULTIPLICATION • MOVEMENT

„Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“

¹ Matouš 28,18-20

Na základě velkého poslání jsme rozpracovali čtyři klíčové oblasti, z nichž každá v angličtině začíná písmenem M. Jsou to:

MASTER (PÁN): „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.“

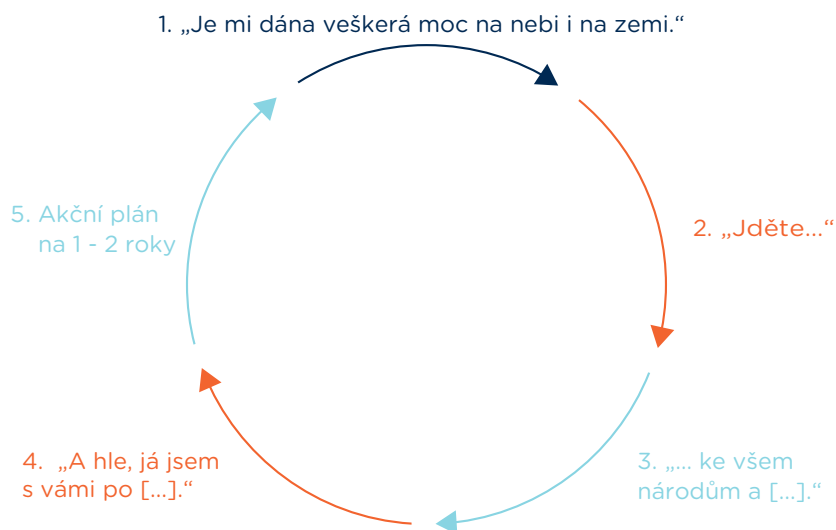
MISSION (POSLÁNÍ): „Jděte...“

MULTIPLICATION (MULTIPLIKACE): „... ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal.“

MOVEMENT (HNUTÍ): „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“

Kurz M4 je rozdělen do dvou knih: 1. díl pokrývá témata M1 – Master/Pán a M2 – Mission/Poslání, 2. díl témata M3 – Multiplication/Multiplikace a M4 – Movement/Hnutí.

Kurz M4 je určen všem, kdo se věnují zakládání nových společenství. Tyto knihy obsahují základní témata, která budou určitě blízká všem, kdo jsou zapojeni do zakládání sborů. Kurz M4 je zamýšlen jako učební pomůcka pro vás i váš tým. Vše, co v těchto knihách najdete, je k dispozici také jako online video lekce. Online najdete rovněž další materiály a zdroje

(například články a rozhovory se zakladateli sborů), které se vám během vzdělávacího procesu mohou hodit.

DVĚ ÚROVNĚ

M4 – dvě úrovně

Úroveň 1:

M4 je možné používat jako zdroj pro jednotlivé zakladatele sboru i pro celé zakládající týmy. Na konci každé části M4 najdete sérii cvičení, jež vám mají pomoci propracovat se čtyřmi základními oblastmi, které jsme stanovili na základě velkého poslání. Knihy jsou koncipovány jako pomůcka a nástroj pro rané fáze zakládání sboru. Když je budete používat v kontextu skupiny, je důležité, aby cvičení vypracoval každý člen týmu ještě předtím, než se pustíte do další sekce. Doporučujeme, abyste si pro tato cvičení vyhradili několik setkání svého základního týmu.

Knihy obsahují:

- » Čtyři klíčové oblasti velkého poslání – Master (Pán), Mission (poslání), Multiplication (multiplikace) a Movement (hnutí). Ke každému uvádíme také sekundární témata.
- » Týmová cvičení, případové studie, individuální cvičení a učební cíle pro každou klíčovou oblast na webových stránkách m4europe.com. Na webových stránkách najdete i šablony pro týmové úkoly, které je možné využít. Úkoly vychází z předchozích cvičení, která jste již absolvovali.

Úroveň 2:

M4 lze rovněž využít jako prostředek pro vytvoření sítě a společenství mezi zakladateli sborů a jejich týmy, kdy je možné se učit ze zkušeností ostatních křesťanů, kteří se zakládáním sborů zabývají. Autoři M4 jsou přesvědčeni, že zakladatelé sborů a jejich týmy potřebují další lidi, kteří jim pomohou a budou je při zakládání sboru podporovat. Setkání s jinými týmy, jež se nacházejí ve stejné situaci, může být motivací a povzbuzením a mít i praktický přínos. Podobná setkání se dají zorganizovat v rámci regionu nebo denominace, sítě či organizace, jejímž prostřednictvím sbor zakládáte. Po několika letech práce s M4 vidíme, že všechny týmy musí být během procesu zakládání sboru vykazatelné ostatním, aby si vzájemně pomohly soustředit se na správné věci.

² Další informace najdete na www.m4europe.com.

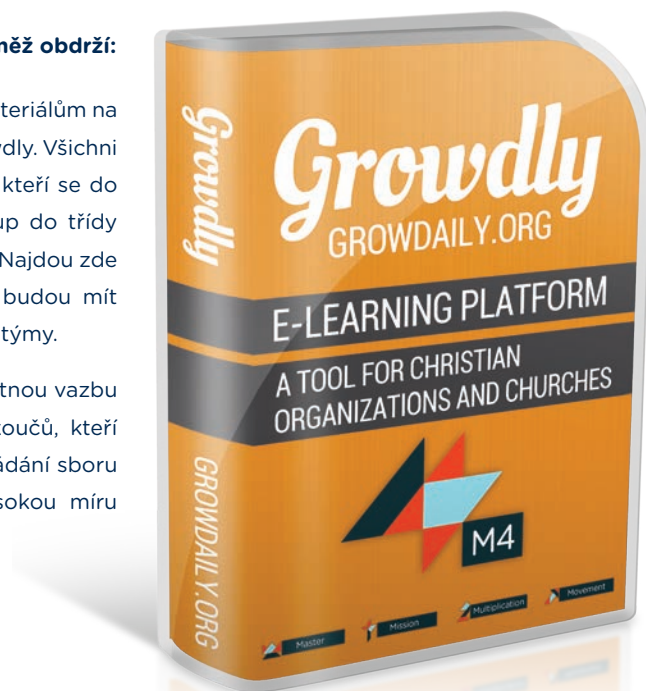
Vedoucí sítě zakládání sborů v Norsku také vytvořili „proces školení školitelů“, určený vedoucím v různých denominacích a národech, které používají M4 jako nástroj pro zakládání sborů ve svém vlastním kontextu. Toto školení je určeno převážně pro vedoucí, kteří zodpovídají za zakládání sborů v organizacích a církvích, a pro lidi, kteří jsou školiteli a kouči pro zakladatele sborů.²

V M4 zveme zakladatele sborů a jejich týmy, aby se připojili k procesu, který bude trvat 18 měsíců. Společně s dalšími týmy projdou školením, jež zajistí zkušenosti vedoucích, kteří budou v celém procesu fungovat jako jejich koučové.

Tyto semináře lze zorganizovat na regionální úrovni nebo specificky pro vaši organizaci, síť či církevní společenství. Frekvence a délka setkání se může lišit v závislosti na konkrétní situaci. Semináře se soustřeďují především na témata M4, ale je v nich i dostatek času pro výměnu zkušeností s ostatními, spolupráci mezi různými týmy, vyučování, setkání k modlitbě a přímlovám a pro koučování ve skupině. Lidé, kteří budou používat M4 na úrovni 2, také získají:

Ti, kteří používají M4 na úrovni 2 rovněž obdrží:

- » Přístup k videolekcím a dalším materiálům na interaktivní online platformě Growdly. Všichni členové týmů zakládajících sbor, kteří se do procesu zapojí, budou mít přístup do třídy s vlastním webovým přihlášením. Najdou zde individuální a týmová cvičení a budou mít možnost online kontaktu s jinými týmy.
- » Pomoc, inspiraci a následnou zpětnou vazbu a kontakt ze strany školených koučů, kteří při implementování procesu zakládání sboru zaměřeného na cíle umožní vysokou míru vykazatelnosti.

Nástroj pro první fázi zakládání sboru

M4 je pouze nástroj, takže k tomu, abyste z něj měli prospěch, budete muset jako tým vynaložit určité úsilí. Jsme přesvědčení, že Bůh si zbuduje svou církev prostřednictvím nově založených sborů. Věříme také, že M4 může pomoci všem, kdo se na vzniku nových sborů budou podílet. Proces, jímž vás knihy provedou, vám pomůže změnit váš sen ve skutečnost.

Uvidíte, jak váš nově zakládaný sbor roste na základní skupinu (jádro) 30 - 70 lidí, kteří si společně vytvoří jasnou vizi založenou na jasných hodnotách, budou oslovovat lidi a vychovávat učedníky a jejich životy budou vzorem pro nové členy společenství. Tito lidé budou jasně vědět, k čemu Bůh povolal jejich církev nebo sbor, a budou mít jasný plán, jak to chtějí v následujících letech realizovat. To je jen výběr několika věcí, s nimiž vám může M4 pomoci.

Zakládání sborů, zakládání společenství a různé modely

V knihách používáme různé termíny a pojmy, které v zásadě znamenají totéž. Mluvíme o rozjezdu nových společenství, zakládání sborů, zakládání komunit, zakládání misijních a přechodových společenství, zakládání společenství víry a dalších. Tyto různé pojmy mají odpovídat různým kontextům a jejich používání závisí na tom, co přirozeně používají lidé ve své církvi, síti nebo organizaci. Jsme si jisti, že M4 bude užitečné i ve vašem kontextu, neohledě na to, jaké pojmy budete používat.

Další pojem, který se v současné době používá, je *opětovné zakládání (replanting)*. Opětovné zakládání popisuje proces, kdy se nová práce rozjíždí v rámci již existujícího, ale „umírajícího“ společenství. Věříme, že strategie M4 se budou hodit i pro situaci lidí, kteří pracují na opětovném zakládání sboru.

M4 nepředkládá nějaký konkrétní model nebo metodu pro zakládání sboru. Věříme však, že je důležité zvolit si model, podle něhož budete postupovat. Pomůže vám soustředit se na ten druh společenství, který zakládáte. To, který model je nejlepší, bývá často předurčeno kontextem, v němž tým pracuje, přičemž jiné týmy mohou mít mnohem širší možnosti pro výběr. M4 vám předloží otázky, které vám pomohou najít vhodný model: „Zakládáme místní sbor nebo síť společenství? Byl by pro nás nejlepší model založený na buňkách³ nebo spíše model domácí církve⁴? Pokud zakládáme společenství ve velkém městě, hledáme inspiraci u velkých církevních sítí jako Hillsong⁵ nebo Redeemer⁶? Sníme o sboru, který by měl více jednotlivých společenství či stanic (multi-site church)⁷ nebo o organickém hnutí?⁸ Soustředíme se na misijní společenství⁹ nebo něco ještě kreativnějšího?¹⁰“ Jsme přesvědčení, že M4 je pracovní nástroj, který se bude hodit pro libovolný model a na cestě od snu k realitě vám poskytne potřebnou pomoc.

- ³ Neighbour, Ralph W.: *Where do we go from here? A Guidebook for the Cell Group Church*. Houston, TX: TOUCH Publications, 2000. Beckham, William A.: *The second reformation*. Houston, TX: TOUCH Publications, 1997. Comiskey, Joel T.: *Home Cell Group Explosion: How Your Small Group Can Grow and Multiply*. Houston, TX: TOUCH Publications, 2002. Comiskey, Joel T.: *Planting churches that reproduce; Starting network of simple Churches*. Lima OH: CCS Publishing, 2009.
- ⁴ Simson, Wolfgang: *Hjem som forandrer verden*. Grimerud: Prokla Media, 2006. Kreider, Larry: *House Church Networks: A Church for a New Generation*. Lititz, PA: House to House Publications, 2001.
- ⁵ www.hillsong.com. Viz také www.hillsong.co.uk
- ⁶ www.redeemercitytocity.com
- ⁷ Surratt, Geoff, Ligon, Greg a Bird,Varren: *The Multi-Site Church Revolution*. Grand Rapids: Zondervan, 2011.
- ⁸ Cole, Neil: *Organic Church: Growing Faith Where Life Happens*. West Sussex: Jan Wiley & Sons, 2005. Viz také webové stránky: www.simplechurch.eu.
- ⁹ Breen, Mike a Hopkins, Bob: *Cluster - Creative Mid-Sized Missional*. Sheffield: ACPI, 2009. Stetzer, Ed: *Planting Missional Churches*, Nashville, TN: Broadman & Holman Publishers, 2006. Hirsch, Allan: *The forgotten Ways*. Grand Rapids: Brazos Press, 2006.
- ¹⁰ Halter Hugh a Smay, Matt: *DNA - The Gathered and Scattered Church*. Grand Rapids: Zondervan, 2010.

Úvod - Øivind Augland

*„Nikdy nejste příliš
staří na to, abyste si
nestanovili další cíl nebo
začali snít nový sen.“
C. S. LEWIS*

*„Když Bůh působí,
je založen sbor.
Vždy je to zázrak.“
ED STETZER*

ODVAŽTE SE SNÍT

Sníte o tom, že byste založili nové společenství nebo sbor? Máte sen, že oslovíte nové lidi evangeliem, přivedete je ke Kristu a budete je vyučovat, aby se jako učedníci mohli zapojit do živého společenství věřících? Mluvil s vámi Bůh o oslovení konkrétní skupiny lidí, čtvrti nebo kulturní či etnické skupiny ve vaší zemi nebo jinde v Evropě? Pokud vaše odpověď zní ano, pak je kurz M4 určen právě vám. Síť zakládání sborů v Norsku už dvacet let pracuje na zakládání sborů a multiplikaci společenství. Za posledních 15 let jsme byli svědky toho, jak bylo v Norsku založeno kolem 350 nových společenství. Vidíme také, že se většina denominací, organizací a sítí stále výrazněji soustřeďuje na zakládání nových společenství i na zakládání sborů mezi přistěhovalci.

Z historického hlediska vidíme jasnou souvislost mezi růstem v církvích a organizacích a tím, zda a v jaké míře zakládají nová společenství. Ty, které v období od 60. let minulého století do současnosti založily nová společenství a sbory, zažívaly růst, zatímco ty, co nové sbory nezakládaly, stagnovaly nebo jim počet sborů klesal. Zakládání nových sborů v Norsku *téměř* dokázalo nahradit úbytek, který vidíme v tradiční církvi. Věříme tedy, že v Norsku, Skandinávii a celé Evropě je dost místa pro nová společenství – ve městech, na předměstích, v menších obcích i na vesnicích.

Všimli jsme si také, že nově založené sbory se svou formou a typem obvykle velice podobají sborům, z nichž vzešly. V nově vzniklých sborech uvěří více lidí než v těch starších a zavedených a mnohé sbory pořádají bohoslužby tvořivějšími způsoby. Důvodem, proč jsme svědky tohoto jevu, může být skutečnost, že nová společenství přikládají větší prioritu vztahům než programům a službám. Přesto většina nových společenství dává přednost bohoslužbám v určitý den v týdnu na konkrétním místě.¹¹ Vidíme to jak ve státní Norské církvi, tak v jiných denominacích. Když se blíže podíváme na Anglii a hnutí zakládání sborů, které tam probíhalo v 80. - 90. letech minulého století, budeme mít i jasnější představu o tom, co se odehrává na poli zakládání sborů v Evropě jako celku. Stuart Murray a Anne Wilkinson-Heysová nám v knize *Hope from the Margins* (Naděje z okrajů) nabízejí následující popis situace na poli zakládání sborů v Anglii:¹²

- » Většina církví, které v 80. - 90. letech založily nový sbor, tak učinily pouze jednou. Jen velice málo nových sborů rostlo dostatečně rychle na to, aby byly schopny samy založit nový sbor.
- » Mnoha menším církvím a sborům v založení nového sboru bránilo přílišné soustředění na potřebu lidských nebo materiálních zdrojů pro zakládání sborů.
- » Velké množství nově založených sborů skončilo, začalo stagnovat nebo přitáhlo jen lidi, kteří už byli spaseni.
- » Ke snahám založit sbory docházelo hlavně v těch oblastech, kde již existovalo povícero církví, přičemž řada nejvíce urbanizovaných oblastí zůstala neoslovena.

V Norsku je spousta dobrých nově založených sborů a vidíme příklady toho, kdy nové sbory založily další nové sbory. Ovšem to, co se odehrálo v Anglii, dost přesně popisuje to, čeho jsme v uplynulých 30 letech byli svědky i v Norsku. Docházejí Murray a Wilkinson-Heysová k závěru, že už není potřeba zakládat nové sbory? Právě naopak: „Multiplikace sborů bude to nejdůležitější, co můžeme udělat, abychom se dokázali se situací v dané zemi vypořádat.“ Přesně to proběhlo v Anglii v uplynulých deseti letech v rámci anglikánské církve, která se postavila do čela svou sítí „Fresh Expressions“.¹³ Když měl arcibiskup Rowan Williams definovat *církev*, odpověděl:

¹¹ Modely z Hillsong, Willow Creek a Saddleback v sobě mají zabudovanou strukturu „pojdte k nám“. Viděl jsem, že díky této struktuře uspěla řada církví. Ty, jimž se dařilo, měly jasný plán, jak vést lidi od pouhé návštěvy bohoslužeb, které jsou přátelsky nakloněny hledajícím, k víře a učednictví.

¹² Murray, Stuart a Wilkinson-Heysová, Anne: *Hope from the Margins - New Ways of Being Church*. Cambridge, UK: Grove Books, 2000 (str. 4-5).

¹³ Williams, Rowan a kol.: *Mission-shaped church; church planting and fresh expressions of church in a changing context*. London: Church House Publishing, 2004.

¹⁴ Viz www.acpi.org.uk.

„(Církev je) to, co se odehrává, když se lidé setkávají se vzkříšeným Ježíšem a pevně se rozhodují udržovat a prohlubovat toto setkání v setkávání se mezi sebou navzájem...“

Proč definoval církev zrovna takto? Jeden z důvodů najdeme v pokračující diskusi o konceptech církve a zakládání sborů. Když slyšíme výraz „zakládání sborů“, často se nám vybaví názor, že jde zase jen o „opakování toho, co už známe“. Prostřednictvím sítě „Fresh Expressions“ se anglikánská církev snaží motivovat lidi a pomoci jim najít nové způsoby zakládání sborů tím, že jim dá prostor pro kreativitu a rozmanitost. Při práci s „církví formovanou misí“ došli k závěru, že církve by se ze samotné své podstaty měly soustředit na misii a vtělit se do kontextu, v němž zakládají nové sbory.¹⁴

Totéž vidíme v celé Evropě. Bůh si povolává celou armádu průkopníků, mladých i starých, kteří už nejsou spokojeni se stávající situací. Mají odvahu vyjít ven, být průkopníky nové práce a založit nová společenství. Lidé jsou spaseni a vstupují do Božího království. Jsou novou armádou Božího lidu a žijí v duchu Jónatana, syna izraelského krále Saula. Pojďme se nyní na Jónatanův příběh podívat.

MNOHO NEBO MÁLO – ZÁLEŽÍ NA TOM?

¹⁵ 1. Samuelova
14,6-10

Mám-li popsat situaci církve v dnešní Evropě, cítím, že ke mně Bůh promlouvá skrze jeden konkrétní biblický příběh, který mi stále připomíná. Najdeme ho v 1. Samuelově 14:

Jónatan tedy vyzval mládence, svého zbrojnoše: „Pojď, pronikneme k postavení těch neobřezanců. Snad pro nás Hospodin něco udělá. Vždyť Hospodinu nemůže nic zabránit, aby zachránil ať skrze mnoho nebo skrze málo.“ Zbrojnoš mu odpověděl: „Udělej všechno, co máš na mysli. Jen vpřed! Já budu s tebou podle tvé vůle.“ Jónatan rozhodl: „Pronikneme k těm mužům a znenadání se před nimi objevíme. Jestliže nás vyzvou: ‚Nehýbejte se, dokud k vám nedorazíme,‘ zůstaneme na místě a nepůjdeme k nim nahoru. Jestliže však řeknou: ‚Pojďte k nám nahoru,‘ půjdeme vzhůru, neboť Hospodin nám je vydal do rukou. To bude pro nás znamením.“¹⁵

Izraelci byli pod velkým tlakem a vojáci ze Saulovy armády se před armádou Pelištejců ukrývali v jeskyních. Stáhli se, vzdali a báli se, co by se jim mohlo stát. Najednou se objevil mladý muž, Saulův syn Jónatan! Chce vědět, co si o dané situaci myslí Bůh. Zná Hospodina a ví, že Hospodin udělá to, co řekne – ať už prostřednictvím mnoha nebo mála, na tom nezáleží. Jeho poznání Boha spolu s touhou dozvědět se, co chce Bůh v konkrétní situaci udělat, dává Jónatanovi odvalu jednat. Vezme si s sebou jen jednoho zbrojnoše a vyráží proti Pelištejcům. Co se válečné strategie týče, Jónatan udělal správně jen jednu věc: nevydal se čelit nepříteli sám!

Jónatan prožil, že Bůh je s ním – dal mu vítězství nad pelištejskou posádkou. Ještě úžasnější však je to, co se stane pak. Díky Jónatanově víře se přímo před očima Saulovy armády odhalují Boží cesty a dávají vojákům odvalu, kterou potřebují, aby vyšli z jeskyní a bojovali po Jónatanově boku. Zakrátko se dokonce i ti Izraelci, kteří přeběhli na stranu Pelištejců, zařazují do Saulovy armády – aby bojovali proti Pelištejcům!

Bůh nepotřebuje spoustu lidí, ale potřebuje někoho, kdo se mu odváží věřit a stát za tím, co Bůh říká. Když se to stane, je možné pro Boha vykonat velké

¹⁶ Jóel 2,8

¹⁷ Greg, Pete a Blackwell, David: 24-7 Prayer Manual. Colorado Springs: David C. Cook, 2010.

věci. Bůh potřebuje někoho, kdo půjde v poslušnosti, aby církvi, která se vzdala a ukrývá ve strachu z toho, co by se jí mohlo stát, vrátil víru, naději a vnímání Boží zmocňující přítomnosti.

Jónatanův příběh podle mne popisuje to, co Bůh dělá v dnešní Evropě. Bůh si povolává mladé průkopníky a zakladatele církevních společenství, kteří budou mít odvahu říct: „Podívejme se, co Bůh udělá! Ať už je nás mnoho nebo málo – komu na tom záleží? Víme, že BŮH PROMLUVIL.“

Tyto lidi najdeme uvnitř tradičních církví a společenství i mimo ně. Dobývají novou zemi a dělají věci, které nikdo předtím neviděl. Přinášejí církev ven mezi lidi a dávají jí nové formy. Společně tvoří malou armádu. Řečeno slovy Jóela:

„Jeden druhému nepřekáží, každý jde určeným směrem. Když narazí na oštěpy, neprořídnou...“¹⁶ Když Pete Greg rozjížděl modlitební hnutí 24-7, měl vizi armády:¹⁷

„... otevřu ústa a vycházejí taková slova ... Vize? Vizí je JEŽÍŠ – nutkavě, nebezpečně, nepopíratelně Ježíš. Vizí je armáda mladých lidí. Vy vidíte kosti? Já vidím armádu. A jsou to lidé OSVOBOZENÍ od materialismu. Smějí se těm malým vězením, v nichž lidé sedí od devíti od rána do pěti odpoledne. V pondělí mohou jíst kaviár a v úterý chlebovou kůrku a ani si toho nevšimnou. Znají smysl Matrixu, vědí, jak byl dobyt Západ. Jsou mobilní jako vítr, patří národům. Nepotřebují pas. Lidé si jejich adresy zapisují tužkou a podivují se nad jejich podivnou existencí. Jsou svobodní, a přesto jsou otroky trpících a špinavých a umírajících. Co je tou vizí? Vizí je svatost, z níž až bolí oči. U dětí vyvolává smích a u dospělých hněv. Už dávno se vzdala hry na minimální míru integrity, aby mohla sáhnout po hvězdách. Pohrdá dobrým a usiluje o to nejlepší. Je nebezpečně čistá.

Z každého tajného motivu i každé soukromé konverzace probleskuje světlo. Láskou odvrací lidi od jejich sebevražedných kroků, od hrátek s ďáblem. Je

to armáda, která pro věc položí svůj život. Miliónkrát denně si její vojáci volí ztrátu, aby jednoho dne mohli získat ono velké ocenění věrných synů a dcer: „Dobrá práce.“ Takoví hrdinové jsou stejně radikální v pondělí ráno jako v neděli večer. Nepotřebují slávu pocházející ze jmen. Místo toho se tiše usmívají k nebi a slyší, jak davy znovu a znovu volají: „JEN DÁL!“

Dají do toho vše, ať to stojí cokoli: Neřídí se zaběhanými pořádky... Vzdají se svých práv i svých malých ukřivděností, smějí se nálepkám... Jsou neuvěřitelně skvělí, nebezpečně atraktivní --- uvnitř... V potu a krvi, v mnoha slzách, v bezesných nocích i neplodných dnech se modlí, jako by vše záviselo na Bohu, a žijí, jako by vše záviselo na nich.

A tahle vize se naplní. Už je na spadnutí, přijde jednoduše, přijde brzy. Jak to vím? Protože to je touha samotného stvoření, lkání Ducha, sen samotného Boha. Můj zítřek je jeho dneškem. Moje vzdálená naděje je jeho 3D. A moje slabá, šeptaná a nedůvěřivá modlitba vzývá hromové, zvučící, rozechvívající a ohromné „Amen!“ od bezpočtu andělů, od hrdinů víry i Krista samotného. Protože ten sen je prvotně jeho, konečného vítěze. Je to jisté. (z knihy The Vision)

Neohlížejte se zpět - JDĚTE! Prostě se dejte do pohybu. Budete-li žít v poslušnosti, vrátíte církvi v Evropě naději. Církev musí opět vidět, zažít a uvědomit si, že Bůh je v našem světě živou realitou. On to s Evropou ještě nevzdal. Chce ukázat svou svrchovanost kontinentu, kde lidé racionalizací odmítli realitu víry. Jen se vydejte na cestu! JDĚTE! Budte jako Jónatan! Když budete poslušní, připojíte se k řadám těch, kdo lidem kolem vás přinášejí naději, víru a Boží přítomnost. Jednou přijde den, kdy církev v Evropě znovu povstane, vyjde ze svých skrýší a dobude zemi, která jí byla slíbena. Boží království pak bude na našem kontinentě opět vidět. Budte mezi těmi, kdo půjdou v čele a umožní, aby se to stalo realitou!

^{18.} Tolsen, Øyvind:
The Swedish
Research
(Sverige
undersøkelsen)
2011.

^{19.} Matouš 16,18

^{20.} Matouš 28,18-20

OPRAVDU POTŘEBUJEME NOVÉ SBORY?

Jste asi jedním z těch, kdo prohlašují: „Samozřejmě, že potřebujeme nové sbory. Co je to za hloupou otázku?“ Ne všichni lidé však vidí věc stejně. Možná jste potkali někoho, kdo říká: „Copak už nemáme církví a sborů dost? Měli bychom pracovat na tom, aby se zaplnily ty, co už existují.“ Když se podíváme na situaci ve Švédsku mezi lety 2000 a 2010, zavíral se tam v této době průměrně jeden kostel či modlitebna týdně.¹⁸ Úbytek členů v denominacích a organizacích byl tak dramatický, že kdyby měl tento trend pokračovat stejným tempem, staly by se evangelikální církve během následujících 50 let „historií“. Vedoucí několika církví a organizací si jsou této skutečnosti vědomi a nyní se intenzivně soustřeďují na zakládání nových sborů a společenství. Švédsko by v následujících deseti letech potřebovalo *tisíc nových sborů, jen aby zabránilo pokračování tohoto úbytku.*

Potřebujeme tedy zakládat v Evropě nové sbory? Odpověď zní ANO! V následující části předložíme další argumenty, abychom ukázali, proč je zakládání sborů tak důležité.

Zakládání sborů je biblické

Ježíš říká, že si zbuduje svou církev.¹⁹ Velké poslání nás vysílá, abychom získávali učedníky ve všech národech a etnických skupinách.²⁰ V knize Skutků čteme příběh o tom, jak se evangelium šířilo po světě a jak slovo o Bohu natolik nabylo na síle, že se církev rozšířila do všech oblastí společnosti. To se mohlo stát pouze tak, že vznikaly nové sbory, které se zase multiplikovaly tím, že zakládaly další sbory. Multiplikace je totiž stejně jako v přírodě jediný způsob, jak lze přenést život do další generace. Při zakládání sborů to funguje takto: Za prvé, kážeme evangelium o Ježíši Kristu. Za druhé, lidé jsou spaseni. Za třetí, noví věřící se setkávají ve společenství. Za čtvrté, vznikne nový sbor. Pokud multiplikace funguje v přírodě, platí také pro křesťanské společenství. Je to takhle jednoduché.

Zakládání sborů je efektivní

Dějiny církve nám ukazují, že často je efektivnější založit nový sbor, který se dívá dopředu, než se snažit změnit letité postoje již zavedeného sboru. Změna a obnova zavedených sborů je samozřejmě důležitá, ale neměla by se stavět do cesty našemu soustředění se na zakládání *nových* sborů. Zavedené sbory často mají potíže, když mají oslovit nové lidi. Nová společenství se však vyznačují jakousi zvláštní vitalitou a vizí, která přitahuje nové lidi a vede je k pokání a podřízení se Ježíši. Výzkumy ukazují, že ve Švédsku se pětadvacet procent všech křtů odehrává v nových sborech. A to *nové sbory ve Švédsku představují jen osm procent všech sborů*. To ukazuje, že nové sbory jsou třikrát efektivnější při oslovování nových lidí než již déle zavedené sbory. Naznačuje to také, že jakmile se sbory více „usadí“ a zavedou, ztrácejí při oslovování nových lidí na efektivitě.

Zakládání sborů je nezbytné pro život a životaschopnost denominací

Statistiky z různých denominací v Evropě ukazují, že mezi zakládáním sborů a růstem v různých církevních prostředích existuje jasný vztah. Denominace, které se nezapojují do zakládání sborů a vytváření nových společenství, začínají upadat. Zakládání sborů je pro život a životaschopnost denominace nezbytností. Bůh je Bohem generací – Abrahama, Izáka a Jákoba. Rodina do další generace přetrvává, jen když bude mít děti. Dějiny církve v Evropě ukazují, že církevní denominace a organizace, které se nenásobí tím, že připravují nové vedoucí a zakládají nové sbory, do tří generací vymírají.

Zakládání sborů dává vizi

Máme-li najít dobré odpovědi, musíme si klást dobré otázky. Někteří lidé se ptají: „Proč zakládat nové sbory, když v těch starých je pořád dost místa?“ nebo „Proč si dávat práci se zakládáním dalšího letničního sboru, když v tomhle městě už jeden je?“ To jsou nesprávné otázky. Pokud se budete soustřeďovat na tento druh otázek, dojdete k nesprávným závěrům. Když však máme vizi, pobízí nás to, abychom si kladli správné otázky: „Kdo ještě neslyšel evangelium? Jak můžeme tyto lidi oslovit? Jaký model církevního společenství nám v tom může pomoci? Co je pro tyto lidi důležité a s čím si dělají starosti? Nemůžeme čekat, že lidé za námi přijdou sami, my musíme jít za nimi.“ Jestliže vedoucí

nečtrnou alternativní obraz budoucnosti, skončíme tím, že budeme opakovat to, co děláme už dnes. Víze pro zakládání sborů dává svobodu průkopníkům, kteří mají odvahu vydat se obdělávat novou půdu.

Zakládání sborů dává povstat novým vedoucím

Zakládání sborů je vynikající prostředí pro povzbuzení nových vedoucích k dalšímu rozvoji. Dává prostor pro nové možnosti a lidi s energií, odvahou, časem, talentem, finančními zdroji a vizí.

Zakládání sborů mění pasivní lidi v aktivní

Cílem zakládání sborů je oslovit nové lidi. V Norsku a Evropě ovšem řada lidí od církve a víry odešla. Nové sbory mají šanci oslovit tyto lidi, dát novou energii jejich víře a přivést je do společenství, kde mohou ve svém křesťanském životě růst.

LEKCE Z NEDÁVNÉ HISTORIE ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ V NORSKU

²¹ 1. Korintským 13

U uplynulých třiceti letech jsme si všimli, že nově založené sbory v Norsku jsou „zdravější“. Například dnes končí svou existenci méně nově založených sborů než v 80. letech. Třeba něco z toho, co jsme se během let naučili my, může i vám pomoci zakládat sbory zdravějším způsobem. Některé z našich zkušeností a poznatků najdete v následujících odstavcích.

Ne na základě vzpoury nebo arogance, ale se srdcem služebníka: Postoje zakladatele sboru mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit budoucnost nového sboru. Sbor založený s myslí znečištěnou pýchou, arogancí a vzpourou může přinášet pouze špatné ovoce. Vedoucí, kteří jsou rozhněvaní nebo vzpurní – ti, kteří chtějí založit nový sbor, protože si myslí, že to zvládnou lépe, nebo chtějí, aby jejich mateřský sbor měl ostudu – nejsou k zakládání nového sboru připraveni. Jsme povoláni, abychom žehnali, ne proklínali, abychom žili ve víře a odpuštění, ne v obviňování.

Na prvním místě jsou vztahy s učedníky: Ne programy, ne budovy – na prvním místě mají být lidé. Zakládání sborů je o lidech, ne o aktivitách. Naším cílem by vždy mělo být říkat evangelium dalším lidem, vést je ke Kristu a vychovávat z nich učedníky, kteří budou zralí v životě i službě. Kvalitní programy jsou dobré, ale musíme je vidět jako prostředek, ne cíl zakládání sborů.

Ne sami, ale společně: Musíte si stanovit priority a vytvořit dobré týmy, abyste do projektu vnesli rozmanité duchovní dary, které jsou zapotřebí pro vytvoření zdravého společenství. Jeden osamocený člověk, byť obdařený mimořádnou kombinací talentů a darů, nestačí. Charakter má přednost před charismaty. Dary ustanou, ale láska nikdy nezanikne.²¹ Na to je potřeba pamatovat, když budete hledat členy týmu. Láskyplné vztahy mezi členy základního týmu (jádra) jsou silným a zdravým základem pro evangelizaci. Lidé jsou zváni do společenství, kde vidí evangelium v podobě těla a krve, prožívané v našich vztazích. To je přesně ten druh společenství, kde se může odehrávat učednictví.

Relevance a věrnost: Je velice důležité, abychom vytvářeli církevní společenství, která budou mít co říct lidem stojícím mimo církvev. Celou podstatou zakládání sborů je nést evangelium tak, aby bylo relevantní v jakémkoli konkrétním kontextu. Touha po relevanci se však může stát i kamenem úrazu. Nikdy nesmíme kvůli relevanci činit kompromisy vůči evangeliu. Když se snažíme ztotožnit s kulturou, musíme dbát na to, aby naše motivace vycházela ze správných

- ²² Přísloví 16,8
²³ 2. Korintským
12,9

postojů. Můžeme mít ty největší sny a plány, ale pokud nebudeme skutečně pokorní a věrní ve svém postoji vůči Božímu slovu, dozajista selžeme.²² Touha mít posluchačům co říct nesmí nikdy nahradit nekompromisní věrnost evangeliu a upřímnost ohledně toho, co následování Krista opravdu stojí.

Rodina je na prvním místě – tomu se nelze vyhnout: Církev je popsána jako Boží rodina a dobře fungující rodina je jedním z nejlepších vzorů pro nové společenství. Naše rodiny musí být schopné prakticky ukazovat, jak rosteme v Božím slově, jak spolu mluvíme v duchu milosti a pravdy a jak milujeme své bližní slovy i skutky. Pokud ovšem v naší rodině vládnu sváry, je dost pravděpodobné, že se to bude projevovat i v našem nově založeném sboru.

Závazek vůči církvi neomlouvá problémy v rodině – zakladatel sboru se nikdy nesmí schovávat za své církevní aktivity. Dobrý zakladatel církevního společenství je také dobrý manžel a otec, manželka a matka. Manželství, které trpí závažnými problémy, nebo špatně fungující rodinu nemůžeme nikdy omlouvat tím, že máme služební povinnosti.

To je několik lekcí, které jsme se během let naučili. V rámci M4 se budeme zabývat těmito i mnoha jinými tématy. Budete mít možnost zamyslet se nad svým vlastním životem a službou a projít společně jako jádro nového sboru různými procesy. Pokud opravdu chcete, aby byl proces M4 pro vás přínosem, musíte se odvážit otevřít se a být k sobě navzájem upřímní. Pavel nás učí:

„Stací, když máš mou milost; vždyť v slabosti se projeví má síla.“ A tak se budu raději chlubit slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova.“²³

Chceme-li mít moc, kterou nám Bůh chce dát, musíme být pokorní, poslušní a podřídit se tomu, jemuž je dána „veškerá moc na nebi i na zemi“. Tady to vše začíná.

„Je mi dána veškerá moc
na nebi i na zemi.“

Master

M1.

MASTER

- Je mi dána

veškerá moc na

nebi i na zemi

M1-0

ÚVOD - ØIVIND AUGLAND

²⁴ Matouš 28,18-20

²⁵ Matouš 16,18

„Bůh žehná korejským megacírkvím i domácím sborům v Číně. Nedržte se modelů, držte se Ježíše“ - Ed Stetzer

„V celém stvoření neexistuje ani centimetr čtvereční, o němž by Ježíš Kristus neprohlašoval: „Je to moje! Patří to mně!““ - Abraham Kuyper

„Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.“²⁴ To je první věta velkého poslání. Začíná Boží mocí a Božím pověřením. Církev je Boží sen a iniciativa. Bůh říká: „... zbuduji svou církev.“²⁵ Církev je *jeho*. Církev existuje pro *něj* a skrze *něj*. Chcete-li založit nový sbor, musíte vědět, kdo vás vyslal a k čemu vás povolal. Jsme přesvědčeni, že je důležité jasně rozumět tomu, kdo je Bůh (ten, jemuž je „dána veškerá moc“), a rozpoznat jeho povolání k tomu, do čeho se pouštíte.

Naučili jsme se, že když při zakládání sboru začne jít do tuhého, je to právě Boží povolání pro naše životy, které nás těmito situacemi provede. Když máte chuť to vzdát, když se v týmu náhle objeví konflikty, když vás lidé zklamou a nevidíte žádný růst, jedna věc stále trvá: Bůh vás povolal a jeho sliby pořád platí!

Boží povolání ve vašem životě by měli vidět i jiní lidé. Máte kolem sebe vedoucí, kteří rozpoznávají vaše povolání založit nový sbor? Jaký vztah s nimi máte – a nasloucháte jim?

^{26.} [Příslaví 29,18](#)

^{27.} [Abakuk 2,2](#)

Zakládání církevních společenství ve Skandinávii i Evropě dnes předpokládá dlouhodobý závazek: vybudování životaschopného společenství nebo sítě menších skupin si může vyžádat čtyři až sedm let. Může se to podařit i dřív, ale podle našich zkušeností to obvykle trvá po uvedenou dobu. Autoři M4 se shodují na tom, že zakládání sborů je jednou z nejužasnějších věcí, které můžete dělat, ale víme také, že to může být obrovská výzva, která bude vyžadovat závazek a vytrvalost.

Je důležité, abyste jako tým zakládající nový sbor byli vykazatelní někomu, kdo stojí mimo vlastní proces. Může to být síť, organizace nebo církevní denominace. Mělo by být přirozené obracet se na vedení mateřské církve nebo si najít jiné důvěryhodné lidi, kteří budou schopni dlouhodobě sledovat, co tým dělá. Je důležité mobilizovat modlitební podporu ze strany mateřské církve či sboru, církevní sítě nebo dalších partnerů. Tyto vztahy jsou pro každého zakladatele sboru nebo tým nezbytné.

Vztah – to je pro zakládání sborů klíčové slovo. Máme-li vybudovat zdravý nový sbor, musíme začít budováním zdravých vztahů v základním týmu. V úvodu k části M1-3 Terje Dale píše o budování základního týmu toto:

„Společná práce v týmu může být úžasná věc – plná dynamiky, tvořivosti a radosti. Může to však také být neuvěřitelně vyčerpávající, když tým ovládnou rozvášněné debaty a nejasnosti ohledně směru. Žalm 133 popisuje tým, v němž je člověk rád a který přináší dobré ovoce, takto: „Jaké dobro, jaké blaho tam, kde bratří bydlí svorně!““

Investovat čas a úsilí do týmu tím, že skupině pomůžeme dobře navzájem spolupracovat, je jednou z nejdůležitějších věcí, které můžete během prvního roku zakládání sboru udělat. To, jak se tým naučí spolupracovat, bude formovat DNA, jež bude mít vliv na sbor v budoucnosti.

„Není-li žádného vidění, lid pustne.“²⁶ Pro každý tým zakládající nový sbor je důležitá jasná vize. Když Bůh povolal proroka Abakuka, řekl: „Zapiš to vidění, zaznamenej je na tabulky, aby si je čtenář mohl snadno přečíst.“²⁷ Pokud vedoucí nemají odvalu, aby vykreslili alternativní obrazy toho, jak by mohla vypadat budoucnost, skončíme tím, že budeme znovu opakovat to, co děláme už dnes.

^{28.} Lukáš 17,5-9

Zakládání sboru se neobejde bez sdílení vize, obrazu budoucnosti, který není tak úplně vidět. Budte odvážní a hlásejte to, k čemu vás Bůh povolal, a jasně to základnímu týmu sdělte. Je důležité vyjasnit vizi a být jejím modelem – zvláště v raných stadiích procesu zakládání sboru. O tom píše Øystein Gjerme, když vypráví o svých zkušenostech ze zakládání sboru Salt Bergen Church.

^{29.} Matouš 16,18

Jako zakladatel sboru musíte pamatovat na to, že vaše vedení je založeno na vašem vztahu s Bohem, a Boha se učíte poznávat jen tím, že ho posloucháte. Víra roste a rozvíjí se prostřednictvím poslušnosti.²⁸ Již na začátku svého působení na poli zakládání sborů jsem se naučil, že to není o *mně*, ale o *něm* – o tom, jemuž je „dána veškerá moc na nebi i na zemi“ a který říká „*zbuduj svou církev*“.²⁹

M1-1

BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ A BOŽÍ MOC - ØIVIND AUGLAND

M1-1-1 Úvod

Když mi bylo 23, nabídli mi zaměstnání ve sboru Randesund Free Church, jež se nachází na východní straně jihonorského města Kristiansand. Jedním z mých hlavních úkolů bylo založit sbor ve čtvrti Hånes, která je pouhé tři kilometry od našeho mateřského sboru.

Moje žena Linda a já jsme se zrovna vzali a našli jsme si v Hånes bydlení. Povzbuzovali jsme lidi z mateřského sboru, aby se k nám připojili a stali se jádrem pro založení nového sboru. Zakrátko vznikla skupina 10 - 15 dospělých. Poté, co jsme zahájili práci, se nás často členové mateřského sboru ptali, jak se nám daří. Téměř vždy zazněly tyto dvě otázky: „Kolik vás už je?“ a „Máte již nějaké plány na sborovou budovu?“

Měli jsme pocit, že musíme obhajovat právo na existenci tím, že nás musí přibývat, na čemž jsme opravdu tvrdě pracovali. Ovšem pokud jsme chtěli být „opravdovou“ církví, museli jsme mít svůj vlastní kostel! Pamatujte, že mi bylo teprve něco přes dvacet a byl jsem krátce ženatý - a pak se nám narodily čtyři děti během šesti let. To vše bylo dost náročné samo o sobě. Ale k tomu všemu jsem nesl zodpovědnost za růst rodícího se společenství a dělal jsem si starosti s tím, že nejsme „plnoprávný“ sbor, protože nemáme vlastní kostel nebo modlitebnu!

Jsem velice vděčný za rádce, které jsem v té době kolem sebe měl. Věřili ve mne a v povolání, jež mi Bůh dal. Modlili se za mne, podporovali a povzbuzovali mě a dokonce pro mne sháněli peníze. Pomáhali mi klást si správné otázky: Kdo je *opravdu* zodpovědný za tento sbor? Čí iniciativa to je a kdo dává růst? O těchto otázkách jsem hodně přemýšlel a dodnes je probírám s dalšími vedoucími a zakladateli sborů.

Při zakládání nového společenství je důležité soustředit se na správné věci. Ježíš říká: „Zbuduji svou církev.“ Zakládání sborů je Boží vůle - je to jeho iniciativa a Bůh se tohoto procesu účastní. Církev existuje pro něj a skrze něj. Musel jsem to slyšet od svých rádců a zjistil jsem, že i Ježíšovi učedníci museli slyšet totéž. Když od nich Ježíš odcházel, řekl: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.“

³⁰ Matouš 28,18

Tady to vše začíná: u Boha, v jeho poslání, v tom, jemuž byla dána „veškerá moc na nebi i na zemi“.

³¹ Žalm 103,19
a násl.; Daniel 4;
Zjevení 11,5-19

³² Žalm 104,29

M1-1-2 Boží iniciativa

³³ Jób 34,14-15

M1-1-2-1 Boží moc a autorita

³⁴ 2. Korintským
5,19

Když Ježíš učedníkům říká: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi,“³⁰ znamená to, že Bůh je králem vesmíru s neomezenou mocí na věky věků.³¹ Dějiny jsou celé *jeho příběhem*.

³⁵ Zjevení 11,5-19

³⁶ Římanům 1,5

David v knize Žalmů říká: „Skrýješ-li tvář, propadají děsu, odejmeš-li jejich ducha, hynou, v prach se navracejí.“³² Jób uznal Boží absolutní moc, když prohlásil: „Kdyby měl na mysli jenom sebe a svého ducha i dech k sobě zpět stáhl, tu by všechno tvorstvo rázem vyhynulo, člověk by se obrátil v prach.“³³

³⁷ Římanům
15,17-19

Bůh je svrchovaný a chopil se iniciativy, aby smířil celý svět se sebou.³⁴ Vysláním Ježíše do tohoto světa se přiblížilo Boží království. Bůh v dějinách jedná s určitým záměrem a cílem: přivést všechno na zemi pod svou vládu. Jeho vůle se na zemi uskuteční.³⁵ Když Pavel popisuje svou službu, říká: „Skrze něho jsme přijali milost apoštolského poslání, aby ke cti jeho jména uposlechly a uvěřily všechny národy.“³⁶

To je podstatou zakládání sborů: vést lidi k poslušnosti Kristu tak, aby jejich životy přinášely čest jeho jménu. Pavel to ve svém Listu Římanům shrnuje takto:

„To je má chlouba, kterou mám v Kristu Ježíši před Bohem. Neodvážil bych se totiž mluvit o něčem, co by nevykonal Kristus skrze mne, slovem i skutkem, v moci znamení a divů, v moci Ducha, aby pohané přijali evangelium. Tak jsem celý okruh od Jeruzaléma až po Illyrii naplnil Kristovým evangeliem.“³⁷

Nikdy nesmíme zapomínat, že jsme povoláni k tomu, abychom vedli lidi k poslušnosti Bohu a jeho vůli. Abychom to mohli dělat, musíme chápat, kdo Bůh opravdu je. Moje zkušenost ukazuje, že my jako křesťanští vedoucí a zakladatelé sborů vedeme jiné na základě osobního zjevení a toho, jak rozumíme Bohu.

M1-1-2-2 Vládce králů země

Je zajímavé podívat se na to, co píše apoštol Jan v knize Zjevení sedmi nově založeným církvím. Církev čelily různým problémům a obtížným situacím – některé vznikaly přímo v církvi, jiné vyvolával tlak zvenčí. Jan psal tato slova ve vyhnanství na ostrově Patmos. Byl posledním žijícím učedníkem. Většina ostatních učedníků pro svou víru zemřela a Jan sám prošel spoustou zkoušek a utrpení. Apoštol nejprve nové sbory zdraví a potom jim ukazuje, nač by se měly jako vůdčí sbory soustředit:

„Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce – jemu sláva i moc navěky. Amen.“³⁸

I když byl Jan osamělý a prožíval samé těžkosti, nepodleh sebelítosti. Měl k tomu spoustu příležitostí, ale znal Boha a věděl, kam se se svými zklamáními, zraněními a bolestí obrátit: k Ježíši.

Při zakládání sboru musíme chápat, *kdo* je Bůh. Oněch sedm církví z knihy Zjevení prožívalo vnější tlak, nepochopení a odmítnutí. Byly pronásledovány, protože se odmítaly podříditi římským úřadům. Potřebovaly slyšet a pochopit, že jejich Bůh je „Králem králů“. Co jim mohli pozemští králové opravdu udělat? Nic jiného než je připravit o život. Vzpomeňte si, že On je „prvorozený z mrtvých“. Smrt je poražena. „Ježíš Kristus je věrný svědek“ toho, že je to pravda.

Jan ve své knize dále objasňuje, že Ježíš „nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů“ – právě tak nás vidí Bůh. Věřící v těchto sborech musí sami sebe vidět jako část „věčného království“, které jednoho dne prostoupí celý tento Bohem stvořený svět. Jsou kněžími před Bohem a mají právo přicházet k němu se vším. Patří totiž tomu, komu náleží „sláva i moc navěky“. Tak zní úvodní pozdrav - Jan začíná popisem toho, kdo je Bůh a kdo jsou věřící v něm. Teprve pak přistupuje k tomu, aby církev napomenul a řekl jim, jak mají žít.

³⁹ Matouš 16,18

⁴⁰ Jan 10,10

⁴¹ Izaiáš 9,6 B21

⁴² 2. Korintským
4,4

⁴³ Jan 10,10

⁴⁴ Jan 12,31;
Efezským 3,1-13

M1-1-2-3 Zbuduji svou církev

Ten, kdo říká „... [já] zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou“,³⁹ je svrchovaný a všemocný. Když mi bylo třiaadvacet, vysvětlili mi význam tohoto verše takto:

[JÁ]: Bůh se ujímá iniciativy. Fandí zakládání nových společenství a sborů. On touží shromáždit lidi ze všech kmenů a jazyků. Chce vidět, jak se jeho království neustále šíří do nových měst a oblastí, do všech sociálních a etnických skupin v našich národech. Je to Bůh, kdo nás povolává a dává nám vše, co potřebujeme. Má všechno, co potřebujeme, abychom měli život a měli ho v plnosti.⁴⁰ Má vše, co potřebujeme pro úkol, který je před námi.

ZBUDUJI: Bůh se nejen chopil iniciativy, ale pečuje také o růst. Bohu záleží na růstu, chce budovat a přeje si, aby se církev rozvíjela a šířila. „Jeho vláda stále poroste a jeho pokoj bude bez konce.“⁴¹ Moje zkušenost ukazuje, že příčinou nedostatečného duchovního růstu v životě člověka je nedostatek osobní poslušnosti vůči Bohu. Bůh lidi miluje a touží po tom, aby všichni došli k poznání pravdy.

SVOU CÍRKEV: Je to Ježíšova církev. Není to *naše* církev ani *moje* církev, ale *jeho* církev. On je Pán a má právo mít ve své církvi rozhodující slovo: nemůžeme být lhostejní vůči tomu, jak ji budeme budovat a co s ní uděláme. Povolání a smysl církve jsou příliš důležité na to, aby o ní mohli rozhodovat jen lidé – musíme do rozhodnutí, která ohledně jeho církve uděláme, zapojit i Ježíše.

A BRÁNY PEKEL JI NEPŘEMOHOU: Zakládání sborů se má pojit s dobyvatelskou výpravou lásky, kdy přinášíme poselství o tom, že Bůh miluje všechny lidi. Brány nejsou určeny pro útok, ale k tomu, aby někteří zůstali uvnitř a jiní venku. Výraz „brány pekla“ popisuje, co ten zlý dělá, aby „oslepil jejich nevěřící mysl, aby jim nevzešlo světlo evangelia slávy Kristovy, slávy toho, který je obrazem Božím“.⁴² Tomu zlému jde jen o to, „... aby kradl, zabíjel a ničil“.⁴³ Máme za úkol dobýt a obsadit území nepřítele. Kníže tohoto světa je poražen.⁴⁴ Ježíš vyjadřuje to, co se stalo, takto:

Protože znal jejich myšlenky, řekl jim: „Každé království vnitřně rozdělené pustne a dům za domem padá. Je-li i satan v sobě rozdvojen, jak bude moci obstát jeho království? Říkáte přece, že vyháním demony ve jménu

Belzebula. Jestliže já vyháním demony ve jménu Belzebula, ve jménu koho je vyhánějí vaši žáci? Proto budou oni vašimi soudci. Jestliže však vyháním demony prstem Božím, pak už vás zastihlo Boží království. Střeží-li silný muž v plné zbroji svůj palác, jeho majetek je v bezpečí. Napadne-li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu všechnu jeho zbroj, na kterou spoléhal, a kořist rozdělí. Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje.⁴⁵

⁴⁵ Lukáš 11,17-23

⁴⁶ Žalm 127,1

⁴⁷ Efezským 6,13 a násl.

Je důležité, abyste jako zakladatelé sborů pochopili toto: Založení nového společenství v určité kultuře, etnické skupině nebo geografické oblasti je *vyhlášením války nepříteli*. Zakládání sborů nikdy nesmí být považováno za čistě lidskou činnost. Konáme duchovní práci: pracujeme a modlíme se, bojujeme v moci, kterou nám dává Bůh. Modlitba v rámci základního týmu je nezbytná. Modlete se za lidi, školy, instituce a za všechno, co se v dané oblasti děje. Přimlouvejte se za šíření Božího království. Vzpomínám si, že jsme během prvního roku zakládání sboru v Hãnes často chodili na modlitební procházky po okolí – sami nebo společně s jinými lidmi. Modlili jsme se za Boží přítomnost v Hãnes a za to, aby Bůh zamezil šíření drog na tomto místě. Přimlouvali jsme se za školy a rozhodli se, že budeme pracovat v místních radách a výborech. Každý dům a byt byl pokryt modlitbou. I lidé, kteří nebyli součástí týmu zakládání sboru, byli zapojeni do pravidelných modliteb za tuto práci.

Zakládání sboru znamená dát vše, co máte, s vědomím, že „nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé“.⁴⁶ Zakládání sboru znamená mobilizovat lidi, kteří budou duchovními vítězi a dobyvateli při plném vědomí toho, že pokud nebudou bojovat v celé Boží zbroji, bude bitva prohraná ještě dříve, než vůbec začne.⁴⁷ Kdysi jsem slyšel kohosi povědět: „Svět kolem nás říká, abychom bojovali, zvítězili a pak si odpočali. Ale v Božím království je pořadí jiné: bojuj, odpočiň – a pak zvítězí.“ To je paradoxní pravda. Bůh způsobuje růst, ale také se sám dobrovolně stal závislým na tom, že jeho království budou na zemi šířit jeho lidé.

⁴⁸ Církev: Řecké slovo *ekklesia* se v Novém zákoně objevuje 114krát, nejčastěji v Pavlových epistolách (61krát). V evangeliích se toto slovo vyskytuje třikrát. Znamená „ti, kdo jsou vyvoleni“ a překládá se jako *církev, kongregace, sbor, shromáždění* nebo *společenství*. Používá se třemi hlavními způsoby: 1) všeobecná církev: Matouš 16,18; Skutky 20,28; Efezským 1,22; 3,10; 3,21; 5,25-27; Koloským 1,18; 1,24; Zjevení 22,17 (celkem 20krát); 2) *shromáždění na každém místě* se objevuje 87krát: ve městě (Skutky 5,11; 8,1;13,1; 1. Korintským 1,2 a v úvodcích dalších dopisů, v listech ve Zjevení 2-3) a v širší oblasti (Skutky 9,31); 3) *shromáždění v domech* se vyskytuje čtyřikrát (1. Korintským 16,15; Římanům 16,3-5; Koloským 4,15; Filemonovi 1,2).

⁴⁹ Boží království: řecké slovo *basileia* se v Novém zákoně vyskytuje 141krát, většinou v Matoušovi (41krát) a Lukášovi (39krát). V Pavlových listech se objevuje jen 13krát.
⁵⁰ Hirsch, Alan a Frost, Michael: *The Shaping of the Things to Come*. Edinburgh: Hendrickson Publishers, 2001. Frost, Michael: *Exiles: Living Missionally in a Post-Christian Culture*. Edinburgh: Hendrickson Publishers, 2006. Hirsch, Alan a Frost, Michael: *ReJesus: A Wild Messiah for a Missional Church*. Edinburgh: Hendrickson Publishers, 2009.

⁵¹ Warren, Robert: *Being Human, Being Church*. London: Marshall Pickering, 1995.

⁵² Schwartz, Christian a Logan, Robert E.: *Natural Church Development: A Guide to Eight Essential Qualities of Healthy Churches*. 1996.

M1-1-2-4 Cílem je Boží království – ne církev

Jako zakladatelé sborů musíme porozumět dvěma základním novozákonním pojmům: *církev*⁴⁸ a *Boží království*⁴⁹. Slovo *církev* se objevuje převážně v Pavlových epistolách, zatímco výraz *Boží království* se nejčastěji vyskytuje v evangeliích. V literatuře věnované zakládání sborů dnes máme sklon zdůrazňovat texty z evangelií.⁵⁰

Ježíš je naším vzorem. Jsme povoláni k tomu, abychom následovali Ježíše, a jestliže to děláme, vysílá nás a dává nám určité poslání. Když ho plníme, jsou lidé spaseni a my je pak jako učedníky učíme následovat Ježíše. Učedníci se pak shromažďují, a tak vznikají nové sbory.

JEŽÍŠ – POSLÁNÍ – SPASENÍ LIDÍ – VÝCHOVA UČEDNÍKŮ – CÍRKEV

Zakládání sborů začíná poslušností, posláním a učenictvím. Nejsme povoláni k tomu, abychom budovali Boží církev, ale abychom získávali učedníky a rozšiřovali Boží království. Když se to stane, pak si *Bůh* zbuduje svou církev. To může být jistou korekcí zúženého pohledu, v němž se cílem staly samotné církve či sbory, často definované jako programy, aktivity a budovy. V našem evropském kontextu jsou pak *církev* nebo *sbor* často definovány následujícím způsobem:

CÍRKEV = BUDOVA A KAZATEL + PENÍZE NA POKRYTÍ NÁKLADŮ NA BUDOVU A KAZATELE⁵¹

Věříme, že je nezbytné najít rovnováhu mezi uvažováním o Božím království a naším soustředěním se na sbor. Potřebujeme také rovnováhu mezi evangeliem a epistolami. Církev není jen organická jednotka – zkrátka se u ní začnou objevovat prvky organizace. Církev je jak dynamická, tak statická.⁵² Na pozadí svých vlastních příběhů z oblasti zakládání sborů vidíme, že je zcela zásadní, aby růst od samého počátku vycházel z toho, že lidé docházejí ke spasení a stávají se z nich učedníci.

Naším cílem je Boží království, ne sbor sám o sobě. Přesně to bylo Božím snem už od samotného počátku.

^{53.} Exodus 25,8-9

^{54.} Exodus 25,28

M1-1-3 Boží sen

Když jsme se s Lindou vzali, přestěhovali jsme se do oblasti, kde jsme zakládali sbor. Pronajali jsme si malý byt nad dvojitou garáží a zanedlouho jsme začali snít o vlastním domě a trvalém místě, kde budeme žít. Jsem si jist, že řada mladých párů sní o tom, že si pořídí vlastní domov, který si budou moci vyzdobit, zařídit a udělat z něj cokoli, co si budou přát, místo, kam se budou moci uchýlit, kde se budou moci ukryt před světem, kde budou svými vlastními pány. Uvažovali jste o tom také někdy? My jsme takový sen každopádně měli.

Bůh má také sen – hlubokou touhu srdce, a to už od počátku věků. Je to sen, jehož naplnění jednoho dne uvidí. Jeho snem je vybudovat dům, který bude sloužit jako místo, v němž bude na zemi přebývat. Je to sen o vytvoření místa podle jeho vlastních plánů, kde bude Pánem domu a kde bude dělat, co si bude přát. Bude to domov, místo, kde bude přebývat a které naplní svými touhami a svou přítomností.

M1-1-3-1 Stan setkávání

Dějiny spásy jsou svědectvím o Božím snu a touze. Začalo to svatostánkem – „stanem setkávání“. Když se Mojžíš po vyjití z Egypta setkal s Bohem na hoře, dostal tento úkol: „Ať mi udělají svatyni a já budu bydlet uprostřed nich. Uděláte všechno přesně podle toho, co ti ukazuji jako vzor svatého příbytku i vzor všech bohoslužebných předmětů.“⁵³ Hospodin mu detailně popsal, jak mají Izraelci svatyni vybudovat. Bohu nebylo lhostejné, jak se věci budou dělat. Měl o tom vlastní představu. Chtěl vysvětlit, jak by měl jeho dům a příbytek vypadat.⁵⁴

Když byl stan setkávání dokončen, měl Bůh místo, kde mohl přebývat mezi lidmi, které miloval. Čteme o tom, jak nad stanem setkávání spočinula Boží přítomnost. Bůh byl přítomen uprostřed svého lidu.

Mojžíš nemohl přistoupit ke stanu setkávání, neboť nad ním přebýval oblak a příbytek naplňovala Hospodinova sláva. Kdykoli se oblak z příbytku zvedl, vytáhli Izraelci ze všech svých stanovišť. Jestliže se oblak nezvedal, nevytáhli, dokud

^{55.} Exodus
40,35-38

^{56.} Skutky 7,45-47

^{57.} 1. Královská 8,13

^{58.} 1. Královská 9,3

^{59.} Jan 1,14

^{60.} Žalm 85,10-11

se nezvedl. Hospodinův oblak býval ve dne nad příbytkem a v noci na něm planul oheň před očima celého domu izraelského na všech jejích stanovištích.⁵⁵

Bůh vedl svůj lid prostřednictvím své blízkosti a přítomnosti v příbytku. Naděje a záchrana Izraele byla v tom, že Bůh byl přítomen ve svém příbytku. Ukazoval cestu. Později v dějinách spásy izraelský lid opět uvidí, jak Bůh naplnil svůj sen tím, že si vybudoval příbytek uprostřed svého lidu.

M1-1-3-2 Chrám

Když Petr vysvětluje, co se stalo v den letnic, mluví o budování chrámu: „Tento stánek odevzdali svým synům, a ti jej za Jozue vnesli do země pohanů, které Bůh před nimi zahnal. Tak tomu bylo až do časů Davidových. David našel u Boha milost a prosil, aby směl vyhledat místo, kde by přebýval Bůh Jákobův. Ale teprve Šalomoun vystavěl Bohu chrám.“⁵⁶ V 1. Královské čtete modlitbu krále Šalomouna: „Vybudoval jsem ti sídlo, kde budeš přebývat, vznešené obydlí, po všechny věky.“⁵⁷ A dozvídáme se, jak byl chrám naplněn Hospodinovým Duchem, přítomností a slávou. Bůh Šalomouna ujišťuje, že má z jeho práce radost. „Hospodin mu řekl: ‚Vyslyšel jsem tvou modlitbu a tvou prosbu, s kterou ses na mne obrátil. Oddělil jsem jako svatý tento dům, který jsi vybudoval, a dal jsem tam spočinout svému jménu navěky. Mé oči i mé srdce tam budou po všechny dny.“⁵⁸ Nyní měl Bůh opět místo, kde mohl přebývat uprostřed svého lidu, místo odpočinku. Ale izraelský lid vyhlížel dobu, kdy si Bůh vybuduje svůj příbytek v lidech a z lidí.

M1-1-3-3 Přebýval mezi námi

A ten den konečně přišel: Bůh se chopil iniciativy a poslal svého Syna Ježíše Krista na svět. „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“⁵⁹ Tak se Boží sen opět splnil. Bůh přišel a vybudoval si svůj příbytek mezi lidmi – ne ve stanu setkávání nebo v chrámu, ale v osobě Ježíše Krista. Splnilo se slovo ze Žalmů: „Ano, jeho spása je blízko těm, kdo se ho bojí, v naší zemi bude přebývat sláva. Setkají se milosrdenství a věrnost, spravedlnost s pokojem si dají políbení.“⁶⁰ Boží sláva se pro nás stala viditelnou skrze Ježíše Krista a je možné ji rozpoznat v milosti a pravdě.

M1-1-3-4 Příbytek Ducha Hospodinova

Bůh však měl ještě větší plán. Nechtěl přebývat jen v těle, v těle Ježíše Krista, ale chtěl si vytvořit nový příbytek – dům, který by však nebyl postaven z pevného kamene, ale z poddajných kamenů, živých kamenů. „My jsme přece chrám Boha živého. Jak řekl Bůh: ‚Budu přebývat a procházet se mezi nimi, budu jejich Bohem a oni budou mým lidem.‘“⁶¹ To také Pavel učil církve v Efezu:

^{61.} 2. Korintským 6,16

^{62.} Efezským 2,19-22

„Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině. Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; v něm jste i vy společně budování v duchovní příbytek Boží.“⁶²

Bůh stále sní o tom, jak dát poznat svou přítomnost zde na zemi – ne ve stanu nebo chrámu, ale prostřednictvím lidí, které povolal a posvětil. Lidí, kteří mají jeden cíl: chválit ho a přinášet mu čest. Mají být lidmi, kteří jsou ochotni nechat Boha, aby z nich společně vybudoval svůj příbytek přesně tak, jak si to bude přát, kde by mohl spočinout a ukázat se celému světu – příbytek vybudovaný z lidí, kteří mu otevřeli svá srdce a dovolili mu, aby byl pánem nad svým dílem.

Povolání k zakládání sborů nesmíme nikdy snížit tím, že se jeho náplní stanou jen setkání, aktivity a programy. Zakládání sborů je v první řadě a především o naplnění Božího snu. Boží touhou je najít v každé vesnici, městě, kulturní a etnické skupině lid, skupinu jednotlivců, kteří budou ochotni stát se jeho příbytkem. Bůh touží po lidu, jehož prostřednictvím bude moci realizovat svou vůli a který bude světlem a solí ve světě, v němž vládne temnota a rozklad. To je důvodem, proč bychom se měli spíše ptát, *jak* můžeme budovat, než *co* můžeme budovat. Na tom, jak budeme budovat Boží dům, záleží. Efezským 3 až 6 vysvětluje, jak by měl život v Božím domě vypadat:

„Proto vás ... prosím, abyste tomu povolání, kterého se vám dostalo, dělali čest svým životem, vždy skromní, tiší a trpěliví. Snášejte se navzájem v lásce a usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje.“ (4,1-3)
„Proto zanechte lži a ‚mluvte pravdu každý se svým bližním‘, vždyť jste údy téhož těla.“ (4,25) Patří sem i způsob, jak spolu mluvíme: „Z vašich úst ať nevyjde ani jedno špatné slovo, ale vždy jen dobré, které by pomohlo, kde je třeba, a tak posluchačům přineslo milost.“ (4,29) Je potřeba si také odpouštět: „... budte

- ^{63.} Jan 1,14 k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.“ (4,32) Musíme žít „v lásce, tak jako Kristus miloval nás a sám sebe dal za nás jako dar“. (5,2) Ve všech věcech „máme mluvit pravdu v lásce“. (4,15 B21)
- ^{64.} Skutky 2,46
- ^{65.} Skutky 2,1 – 8,4, zvláště 5,14-16
- ^{66.} 8,4-25 Tyto verše prakticky vyjadřují, jak je možné vidět Kristovu slávu prostřednictvím lidí, kteří žijí v „milosti a pravdě“⁶³, a skrze jejich společenství. Zakládat sbory znamená realizovat Boží sen o tom, že na každém místě, v každé kultuře a etnické skupině budou lidé, kteří touží žít podle toho, co Bůh říká. Když lidé uvidí, jak se věřící navzájem milují, řada z nich uvěří a stane se učedníky.⁶⁴
- ^{67.} 10,1-11 a 18
- ^{68.} 11,20
- ^{69.} 16,5
- ^{70.} 13,5 Moc Božího slova je viditelná, když ho lidé přijímají a dovolují, aby ovlivňovalo jejich život. Zvláště jasně to uvidíme, budeme-li číst knihu Skutků.
- ^{71.} 13,9-12
- ^{72.} 13,13
- ^{73.} 13,16-41
- M1-1-4 Boží církev**
- M1-1-4-1 Církev v knize Skutků**
- ^{74.} 14,1 V knize Skutků Lukáš shrnuje, jak postupovalo zakládání sborů během tří stadií růstu. Popisuje, co se stalo v Jeruzalémě, jeho blízkém okolí i ve vzdálených městech jako Antiochie a Efez. Pro všechna tři místa je charakteristický růst, který začíná v centru města a vede k multiplikaci nových sborů a společenství v okolí. Začalo to v Jeruzalémě obdobím růstu v rámci židovské komunity.⁶⁵ První křesťané byli obviňováni, že „tím svým učením naplnili celý Jeruzalém“ (5,28). Po nějaké době „vypuklo“ velké probuzení v Samaří.⁶⁶ Petr pak měl vidění, které ho vedlo do Kornéliova domu, kde pokřtil Kornélia i celou jeho domácnost.⁶⁷ Evangelium se potom šířilo do metropole Antiochie, která se stala novým centrem misie.⁶⁸ Pavel a Barnabáš byli vysláni Duchem svatým. Čteme, že „se církve upevňovaly ve víře a počet bratří rostl každým dnem“. ⁶⁹ Následně byly založeny sbory ve městech Salamis,⁷⁰ Páfos,⁷¹ Perge,⁷² Pisidská Antiochie,⁷³ Ikonium,⁷⁴ Lystra,⁷⁵ Derbe⁷⁶ a Attalie.⁷⁷ Všude, kde se shromáždili věřící, vznikly sbory a církve. Pavel a Barnabáš „v každé té církvi ustanovili starší a v modlitbách a postech světili učedníky Pánu, v kterého uvěřili“. ⁷⁸ Hnutí se rozšířilo do Filip⁷⁹ a Tesaloniky.⁸⁰ Pavel v Tesalonice strávil jen několik týdnů, ale díky jeho kázání a praktickému dokazování evangelia tam byl založen nový sbor. Při této příležitosti Pavel říká: „Tolik jsme po vás toužili, že jsme vám chtěli odevzdat nejen evangelium Boží, ale i svůj život.“⁸¹ Církve vznikly v Beroji,⁸² Aténách⁸³
- ^{81.} 1. Tesalonickým 2,8
- ^{82.} Skutky 17,10-12
- ^{83.} 17,14-34

a Korintu.⁸⁴ Krátce nato byla církev založena i v Efezu⁸⁵ a vznikla nová základna pro misii v Evropě a Asii.

⁸⁴ 18,1-11

⁸⁵ 19,1 a násl.

To, co vidíme v knize Skutků, je přirozené šíření evangelia. Lukáš tato tři stadia shrnuje a popisuje následujícími slovy:

⁸⁶ Skutky 6,7

⁸⁷ Skutky 12,24

JERUZALÉM: „Slovo Boží se šířilo a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také mnoho kněží přijalo víru.“⁸⁶

⁸⁸ Skutky 19,20

ANTIOCHIE: „Ale slovo Páně se šířit nepřestalo.“⁸⁷

⁸⁹ Timmis, Steve a Chester, Tim: *Total Church, a radical reshaping around gospel and community*. Wheaton, Ill: Crossway Books, 2008.

EFEZ: „A tak mocí Páně rostlo a rozmáhalo se jeho slovo.“⁸⁸

⁹⁰ Schindler, Dietrich: www.feg.de.

Steve Timmis a Tim Chester v knize *Total Church* (Kompletní církev) mluví o tom, co to znamená být „zaměřený na evangelium“⁸⁹, a přesně to vidíme v knize Skutků. To, co se šíří, je evangelium o Božím království. Evangelium se bude šířit, když se bude Boží slovo dotýkat lidí a počet učedníků poroste. Totéž, co se odehrálo v knize Skutků, se dnes děje na všech pěti kontinentech. Evropa je světadílem, který je viditelným šířením Božího království zasažen nejméně. Podíváme-li se však pozorněji, uvidíme, že i zde se začíná blýskat na lepší časy. Bůh v Evropě dělá něco nového.

⁹¹ Crebs, Reinhold: www.jugonet.de; www.churchnight.de.

M1-1-4-2 Zakládání sborů dnes - něco se děje

⁹² Anzenberger, Raphael: 1pour10000.fr

I když evangelikální církve na většině míst Evropy stále prožívají stagnaci, vidíme mnoho náznaků ukazujících na změnu. V Německu církev German Covenant Church (Německá církev smlouvy) zakládá každý měsíc jeden nový sbor a jejím cílem je do roku 2015 založit sto nových sborů.⁹⁰ Luterská církev v německém Wurttembergu aktivně pracuje s místní mládeží. Na jejich setkání chodí tisíce mladých lidí a připravují vedoucí, kteří budou zakládat nová společenství.⁹¹ Ve Francii se vedoucí ze všech denominací a organizací setkávají nad strategií pro vznik stovek nových sborů a podařilo se jim již založit regionální centra pro školení zakladatelů sborů.⁹² V Anglii každý rok vznikají stovky sborů a většina církví a církevních sítí má jasnou strategii pro zakládání sborů.⁹³ Totéž se děje v Holandsku a Portugalsku: v posledních pěti letech vzniklo prostřednictvím Evropské sítě pro zakládání sborů několik stovek sborů a společenství.⁹⁴ Největší trend, který v současnosti v Evropě vidíme, jsou sbory z řad emigrantů. Každý měsíc jsou jich v Evropě založeny stovky.

⁹³ Robinson, Martin: *Together in Mission*; bit.ly/timiss

⁹⁴ Dyhr, Peter: www.ecpn.com.

⁹⁵ Greg, Pete
a Blackwell,
David: 24-7
Prayer Manual.
2008 (3. vyd.).

⁹⁶ 1. Korintským
9,22

M1-1-4-3 Poslušnost - velká výzva

Situace, v níž se nacházíme, je složitější a náročnější než kdy dříve. Liší se kultura měst a venkova, dokonce i jednotlivých měst nebo obcí. Všude - od Hamburгу po Prahu, od Lotyšska po Portugalsko, od Norska po Itálii - vidíme obrovské rozdíly mezi kulturami a národy. Kdysi jsem mluvil s jedním zakladatelem sboru a zeptal jsem se ho, kde se zakládání sborů učil. Odpověděl prostě: „Nic moc jsem se vlastně ani neučil. Snažil jsem se prostě řídit Ježíšovými pokyny a být mu poslušný. A zatím to funguje.“ Věřím, že ze zkušeností jiných lidí se můžeme hodně naučit - a musíme se od nich učit. Ovšem to, co pro nás v nadcházející době bude nejdůležitější, je být poslušní tomu, kdo je Pánem a Spasitelem:

„A tato vize se uskuteční; uskuteční se snadno; uskuteční se brzy. Jak to vím? Protože to je touha samotného stvoření, sténání Ducha, Boží nejvlastnější sen. Můj zítřek je jeho dnešek. Moje vzdálená naděje je pro něj na dosah ruky. A moje chabá, šeptem pronášená modlitba bez víry vyvolává hromové, zvučné a kostmi otřásající obrovské „Amen!“ od nespočetných andělů, od hrdiny víry, samotného Krista. On je tím, kdo tento sen snil jako první a kdo je konečným vítězem.“⁹⁵ Mějte odvahu snít spolu s tím, kdo tak miloval svět, že za něj položil svůj život. Jsem přesvědčen, že uvidíme, jak se objevuje mnoho nových a živých společenství, která se odváží překročit všechny hranice, budou zkoušet nové formy a projevy, jak být církví, a budou připravena dělat cokoli jako Pavel: „Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé.“⁹⁶

M1-2

ZAKLADATEL SBORU - ØIVIND AUGLAND

⁹⁷ Hopkins, Bob a Mary: *Church Planting Coaching Manual*. Sheffield: Anglican Church Planting Initiative, 2003.

M1-2-1 Úvod

Když jsme zakládali náš první sbor, cítil jsem se velice mladý. Bylo to ve čtvrti Hånes v norském městě Kristiansand. Většina členů týmu byla starší než já. Měli jsme povolání k tomu, abychom založili sbor, ale neměli jsme moc zkušeností. Přestože jsem byl mladý a nepovažoval jsem se za silného vedoucího, všiml jsem si, že mé myšlenky, slova a názory pro ostatní lidi v týmu hodně znamenají. Sdíleli jsme stejnou vizi nového sboru, ale pořád bylo na mně, abych tuto vizi nesl. Ve vedení byla řada lidí, ale když bylo potřeba o něčem rozhodnout, obraceli se na mne.

V první fázi zakládání sboru bude klíčová právě role zakladatele sboru a nositele vize. Toto stadium si vyžaduje, abyste se chopili iniciativy a dali celému procesu jasný směr.⁹⁷ To neznamená, že vedoucí na sebe musí brát veškerou iniciativu, ale musí vést. Následující výrok ilustruje, jak vidím svou zodpovědnost křesťanského vedoucího: „Uvědomovat si, co Bůh dělá v těle církve, a dát tomu směr.“ Jako vedoucí jsem musel udávat směr, protože jsme nemohli realizovat všechno, co chtěli dělat jednotliví členové týmu. Neměli bychom se pouštět do všeho, co nás napadne. Vedoucí musí mít dost odvahy na to, aby řekl ano nebo ne. Musíme pamatovat na povolání a to, kam chceme jít: Jaký druh církve či sboru máme být? Co je naší vizí? Jaký je náš model? Koho máme podle svého povolání oslovit?

Zjistil jsem také, že je důležité, jakým způsobem žiji. Moje rodina a já jsme vlastně vytvářeli kulturu pro nové společenství. Kultura nového společenství nevzniká náhodně. Je formována tím, jak žije společně základní tým, jádro nového sboru. Jako vedoucí musím mít odvahu vést i v těchto věcech. Když se ohlídím zpět, vidím, že řada z hodnot, které jsme s Lindou měli v počátcích zakládání sboru, je součástí tohoto sboru dodnes: otevřenost, štedrost, pohostinnost a flexibilita. Aniž jsme si to tehdy uvědomovali, ovlivnili jsme kulturu a život, jimiž se dnes tento sbor vyznačuje.

To ilustruje, jak je důležité, abyste se jako vedoucí rozhodli žít v otevřených a vykazatelných vztazích s jinými. Pokud má život vedoucího tak velký dopad na sbor, můžeme očekávat, že na sbor budou mít vliv i negativní vlastnosti vedoucího. K tomu dochází, když nežijeme v otevřených a vzájemně vykazatelných vztazích

⁹⁸ Jenssen, Jan Inge: *Does the degree of redundancy in social networks influence the success of business startups?* 2002.

s druhými lidmi. Kdysi za mnou přišel jeden starší kolega vedoucí a zeptal se mě: „Opravdu jsi prožil plnou hloubku Boží milosti?“ Přemýšlel jsem, co tím míní. Začal rozebírat mé kázání, které mu připadalo trochu náročné a zákonické. To vedlo k otevřené a upřímné diskusi mezi vedoucími o této otázce – dostal jsem z jejich strany zpětnou vazbu a rady, které byly zásadní pro můj další život.

Povolání má jak *vnitřní*, tak *vnější* rozměr. Vnitřní povolání je přesvědčení, které člověk slyšel či obdržel od Boha. Vnější povolání spočívá v tom, že toto vnitřní povolání rozpoznají jiní lidé. Když Jan Inge Jenssen psal na University of Agder v Kristiansandu doktorskou práci, požádal mě, abych udělal interview s téměř 120 zakladateli sborů v Norsku.⁹⁸ Mluvil jsem s každým z nich asi hodinu nebo dvě. Během těchto rozhovorů jsem snadno rozpoznal ty, kteří byli motivováni jasným povoláním, a ty, kdo o své vlastní práci a důvodech, proč ji dělají, pochybovali. Když jsem s nimi mluvil, uvědomil jsem si, jak je důležité, aby vedoucí a pastoři potvrdili povolání, které zakladatel sboru ve svém životě vnímá.

Zakládání sborů v Evropě je dlouhodobý projekt. Když jsme zakládali sbor v Hånes, požádal jsem členy základního týmu, aby se zavázali, že se budou této práci věnovat alespoň tři roky. Teď vidím, že je to jedním z hlavních důvodů, proč jsme uspěli. Dalo nám to předvídatelnost, pokoj a jasné vidění, takže jsme byli schopni budovat společně. Naše zkušenost ve Skandinávii říká, že vybudování zdravého sboru normálně trvá asi tak čtyři až sedm let. V tom, jak dlouho to bude trvat, však mezi jednotlivými sbory existují individuální rozdíly. Záleží též na tom, zda se práce odehrává v městském nebo venkovském prostředí.

K těmto tématům se vyjádřím dále. Je důležité, abyste se nad nimi zamysleli a zabývali se všemi otázkami, které to ve vás může vyvolat.

Uvádím rovněž seznam „možných vlastností zakladatele sboru“. Může být východiskem pro modlitbu a osobní zamyšlení. Dá se použít jako nástroj pro zhodnocení Božího povolání k zakládání sborů, jež vám Bůh dal. Lze ho také využít v týmu jako základ pro diskusi o povolání a dovednostech, které jsou v rámci týmu pro založení nového společenství zapotřebí.

M1-2-2 Poslání a Boží povolání

(Boží) *povolání* je výraz, s nímž jsme se v posledních letech moc často neselektovali, ale nyní se objevuje v rámci církevního kontextu i mimo něj. Je to „Boží volání nebo silné vnitřní nutkání k určitému konkrétnímu směru jednání“.⁹⁹ Požadavky, změny a příležitosti, které nás v každodenním životě obklopují, nás nutí si uvědomovat, jak využíváme své zdroje, dovednosti, talent a čas. Musím si více ujasnit, k čemu chci využít svůj život. Musím převzít kontrolu nad svým životem, jinak mne začnou ovládat požadavky světa.¹⁰⁰ V době, kdy se množství poznání, které máme k dispozici, co tři nebo čtyři roky zdvojnásobuje, jsme neustále nuceni reagovat na nové podněty. John Whitmore tuto situaci popisuje těmito slovy:

„Když se většina z toho, co víme, neustále mění, musíme přijmout zodpovědnost za vlastní život jak fyzicky, tak duševně, abychom přežili. Musíme se postarat sami o sebe, protože ve světě, kde se všichni musí vypořádávat se změnou, to za nás nikdo jiný neudělá.“¹⁰¹

Musíme přijmout zodpovědnost za to, abychom svůj vlastní život, nadání a dovednosti formovali smysluplným způsobem, a tak sloužili Božímu království a lidem kolem sebe tím nejlepším možným způsobem.

Aby lidé dokázali mít kontrolu nad vlastním životem ve světě, v němž neustále narůstá počet změn a možností, musí se stát vykazatelnými za hodnoty, které zastávají, a povolání, jež mají ohledně svého života. Jako zakladatelé sborů a vedoucí uděláte dobře, když se zamyslíte nad následujícími otázkami.¹⁰²

Ohodnotte sami sebe pomocí následující škály. 1 znamená, že dané tvrzení o vás neplatí nebo se nehodí do vaší situace, 5 znamená, že dokonale popisuje vaši situaci.

1 2 3 4 5 Vím, kdo a co pomáhalo formovat můj život.

1 2 3 4 5 Zhodnotil jsem a zpracoval různé etapy svého života.

⁹⁹ <http://www.merriam-webster.com/dictionary/call>. Navštíveno 4. 9. 2012. Výrazy *Boží povolání* a *povolání* jsou si podobná, ačkoli *Boží povolání* v sobě nese větší odkaz na božský původ nebo iniciativu, zatímco *povolání* obecně pojaté více souvisí s pracovní kariérou nebo životní prací, která je reakcí na Boží volání (viz tamtéž, *povolání*). V této knize používáme tato slova dle specifického kontextu. (V češtině je někdy těžší tento rozdíl zachytit. – pozn. př.)

¹⁰⁰ Donders, Paul Ch.: *Kreativ Livsplanlegging – Oppdag ditt kall! Se dine muligheter - både i yrkesliv og privatliv*. Kristiansand: Sidevedside forlag, 2008.

¹⁰¹ Whitmore, John: *Coaching for Performance*. San Diego: Pfeiffer, 2002.

¹⁰² Donders, Paul a Jaap, Ketelaar: *Value Centred Leadership in Church and Organisations*. Argyll: Xpand 2011. (Celý profil vedoucího je možné objednat online na xpand.eu.)

1 2 3 4 5 Přijal jsem příběh svého života a převzal zodpovědnost za směřování svého života.

1 2 3 4 5 Zním sny a touhy svého srdce.

1 2 3 4 5 Jsem rozhodnut implementovat to, k čemu jsem povolán, do života.

1 2 3 4 5 Víím, proč mi Bůh dal dary a nadání, které mám.

1 2 3 4 5 Zním své dary a nadání a snažím se je naplno používat.

¹⁰³ Jan 18,37

Zdravé sebevědomí a pochopení toho, kým jste a k čemu jste povoláni, jsou důležité, když máte vést jiné při zakládání nového společenství. Ježíš zcela jasně formuloval Boží povolání pro svůj život v rozhovoru s Pilátem Pontským:

¹⁰⁴ Matouš 26,39

¹⁰⁵ Malm, Magnus:
Vägvisere, en bok om kristent lederskap.
Uppsala: EFS
forlag, 1990.

Pilát mu řekl: „Jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ty sám říkáš, že jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“¹⁰³

¹⁰⁶ 1. Korintským 1,9

Ježíš měl ohledně Božího povolání ve svém životě stoprocentní jistotu a byl připraven držet se jej až do konce, i když ho to mělo stát všechno: „Poodešel od nich, padl tváří k zemi a modlil se: ‚Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.“¹⁰⁴ Pavel a Petr si byli zcela jisti Božím povoláním ve svých životech, které dostali, když se setkali s živým Ježíšem Kristem.

Když jsem četl knihu Magnuse Malma *Vägvisere, en bok om kristent lederskap* (Lidé, kteří razí cestu – kniha o křesťanském vedení), byl jsem ještě velmi mladý.¹⁰⁵ Tato kniha se pro mne stala velice důležitou. Malm píše, že naším hlavním povoláním je žít ve vztahu s Ježíšem Kristem. „Věrný je Bůh, který vás povolal do společenství se svým Synem, naším Pánem Ježíšem Kristem.“¹⁰⁶ Především jsme povoláni k němu a po setkání s ním jsme vysláni do služby. To je bod, který jsme se snažili zdůraznit v této první kapitole: vedeme na základě zjevení Božího charakteru a svého vztahu s ním. Z tohoto vztahu jsme vysíláni do služby, ale

co když vaše služba skomírá a nový sbor se nedaří založit? Vaše původní povolání, kterým je žít ve vztahu s Bohem a hledat jeho tvář, stále platí.

¹⁰⁷ Viz poznámka k používání slov *Boží povolání* a *povolání výše*.

Jsem přesvědčen, že když mluvíme o povolání a zakládání sborů, musíte vy jako vedoucí vědět, že vás k této práci přivedl Bůh. Jestliže se při procesu zakládání vyskytnou problémy a obtíže, právě Boží povolání k této službě vás jimi provede. Když budete mít chuť to vzdát, když se v týmu objeví konflikty, když vás lidé zklamou a uvidíte jen velice malý růst, pak vám zbývá jen jedna věc: Bůh vás povolal a jeho sliby stále platí.

Když mluvím s lidmi, kteří pracují na zakládání sborů, zjišťuji, že se může Boží povolání u různých lidí značně lišit. Někteří lidé chtějí být jen součástí týmu, aby pomohli těm, kdo jsou Bohem povoláni jako nositelé vize. Chtějí sloužit jiným svými talenty a tímto způsobem vyjádřit hluboký zájem o vizi, která leží na srdci i jim. Mohou také vidět nové společenství jako skvělé místo, kam pozvat své nevěřící přátele. Další mají jasné, nezávislé povolání k práci v konkrétním týmu. To vše jsou oprávněné důvody pro založení sboru. Skutečnost, že motivy a důvody pro zakládání sborů se u jednotlivých lidí liší, ještě více zdůrazňuje nutnost, aby vedoucí měl jasné Boží povolání a dlouhodobý závazek k práci, kterou se chystá začít.

Když jsme si koupili dům v Hânes, vyslal jsem tím jako vedoucí jasný signál ohledně Božího povolání¹⁰⁷ a dlouhodobého závazku k zakládání sboru, jemuž jsme se v oné oblasti věnovali. Pro lidi, kteří byli do této práce v raných stádiích zapojeni, to bylo důležité – umožnilo jim to začít brát tuto práci ještě vážněji.

V našich sítích zakládání sborů často mluvíme o tom, že člověk má jak *vnitřní*, tak *vnější* Boží povolání. *Vnější povolání* znamená rozpoznání a potvrzení tohoto povolání a darů dalšími lidmi. Jsem přesvědčen, že toto potvrzení okolím je nutné. Setkal jsem se s lidmi se silným povoláním pro svůj život, kterým se ale ze strany vedoucích v jejich okolí dostalo jen malé či vůbec žádné podpory a pomoci – nebo neměli nikoho, kdo by rozpoznal, že jsou připraveni se podílet na zakládání sboru nebo že byli pro zakládání sborů obdarováni. Za těchto okolností je důležité se zastavit, zamyslet a položit si několik otázek. Dále uvádím, proč je důležité být během procesu zakládání sboru někomu vykazatelný. Začíná to ochotou přemýšlet o svém povolání s někým, komu důvěřujete – s někým, komu jste ochotni naslouchat a nechat si od něj poradit.

¹⁰⁸ *Příprava, obdarování:* (podstatné jméno) akt přípravy (jako při přípravě zbraní pro válku). V křesťanském kontextu se tyto pojmy vztahují k darům, schopnostem, talentům, dovednostem a zkušenostem, které Bůh dal jednotlivci k tomu, aby dosáhl Božího povolání nebo úkolu, jež tomuto jednotlivci dal. Viz thefreedictionary.com/comequipping (navštíveno 4. 9. 2012).

¹⁰⁹ Jacobsen, S. Leif: *The leadership factor in church planting projects in Norway from 1990 to 2000*. Virginia Beach: Regent University, 2005.

¹¹⁰ Tamtéž, s 132.

¹¹¹ Malphurs, Aubrey: *Planting Growing Churches for the 21st Century: A Comprehensive Guide for New Churches and Those Desiring Renewal*, 2. vyd. Grand Rapids, MI, Baker Books, 1998. *A Advanced Strategic Planning: A New Model for Church and Ministry Leaders*. Grand Rapids, MI, Baker Books, 1999.

σοφροσύνη: σοφία
Συμμετοχή βιωτικής φιλονεικίας
ωσανται σοφία ε εμβομεται
βηθιβ: Συμμετοχή βιωτικής

¹¹² Βοηθητική βεβαί ε μαρτυρία
σοφία
κ βλεπωμενε' δ'αμι εοικω
οτ εβιωται (βοηθητική
φι ελσυνθεϊσαι ελε Συμμετοχή
βιωτικής μαρτυρίας εοικω ιν
¹¹³ εσοφία' διετρεχ: Συμμετοχή

Na druhou stranu jsem si také při různých příležitostech všiml vedoucích denominací a křesťanských organizací, kteří bránili v práci mladým lidem se zjevným Božím povoláním i obdarováním pro zakládání sborů. Může to být důsledkem jejich vlastních obav nebo špatných či nedostatečných zkušeností se zakládáním sborů. Nezahojená zranění a zklamání z vedoucích osobností církve se mohou stát velkou překážkou pro cokoli nového a nápaditého. Zdá se, že tito vedoucí „všechno chápou“ a „dokážou všechno vysvětlit“, ale chybí jim vášeň a víze, které jsou zapotřebí k tomu, aby lidé kolem nich mohli být uvolněni do průkopnické práce.

M1-2-3 Obdarování, příprava a osobnost

M1-2-3-1 Obdarování, příprava¹⁰⁸ a osobnost

Ne každého z nás Bůh povolá k tomu, aby zakládal sbor, ale mnozí z nás se mohou stát součástí zakládajícího týmu. Tím chceme říct, že ne všichni mají obdarování k tomu, aby *byli vedoucími* nebo *nesli vízi* práce na zakládání sboru. Zároveň jsme přesvědčeni, že zakládání sboru je týmová práce, která dává možnost zapojit se mnoha různým druhům lidí. Metodistický kazatel Leif Jacobsen napsal svou doktorskou práci na téma vedení v kontextu zakládání sboru.¹⁰⁹ Poté, co si prostudoval padesát služeb, které se věnují zakládání sborů ve více než deseti denominacích, dospěl k tomuto závěru: „Pro nový sbor je důležitým kritériem úspěchu vyškolené, strukturované a dobře fungující vedení. Je také doloženo, že vedoucí s určitým typem osobnosti jsou lepšími zakladateli sborů než jiní.“¹¹⁰

Literatura věnovaná zakládání sborů bere osobnost a přípravu zakladatele sboru vážně.¹¹¹ Adventisté vypracovali svůj vlastní manuál pro zakládání sborů v Evropě, který používají pro školení a výběr zakládajících týmů.¹¹² Německá církev smlouvy (German Covenant Church) věnuje v procesu zakládání nového sboru velkou pozornost výběru samotných zakladatelů sborů.¹¹³ Mnoho denominací a organizací při výběru nových vedoucích a jejich přípravě pro službu používá různé nástroje. Jsme přesvědčeni, že je na místě prověřit své povolání tím, že se zamyslíte nad svými dary, osobností a přípravou. Při tomto procesu promýšlení povolání může být užitečné udělat si

osobnostní profil DISC od Persologu nebo použít test Myers-Briggs Type Indicator (MBTI).

¹¹⁴ Addison, Steve: *How to know if you should plant a church.* Church Resource Ministries Australia, 1993.

M1-2-3-2 Vaše povolání, obdarování a průprava

Následující jednoduché otázky vám mohou pomoci zamyslet se nad vaším povoláním a obdarováním. Tyto otázky pocházejí z brožury Steva Addisona *How to know if you should plant a church* (Jak poznat, jestli byste měl zakládat sbor).¹¹⁴ Dotazník uvedený níže byl mírně upraven. Ohodnoťte prosím sami sebe v jednotlivých kategoriích. Vycházejte přitom ze svých zkušeností ve službě. Zapisujte si zároveň konkrétní příklady svého jednání, kterými byste své hodnocení doložili. Toto ohodnocení můžete použít v diskusi s týmem nebo někým, kdo je vám blízký (mentor, kouč, pastor atd.). Požádejte je, aby s vámi prošli vaše výsledky a poskytli vám zpětnou vazbu.

1: Nikdy 2: Zřídka 3: Někdy 4: Často 5: Vždy

1 2 3 4 5

Schopnost vytvářet vizi: Mám schopnost jasně vidět, jakým směrem chce Bůh vést mou práci, a dokážu vést jiné lidi stejným směrem. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Vnitřní motivace: Mám schopnost dobře implementovat a dokončovat úkoly bez ohledu na finanční omezení, těžkou práci a investici v podobě mého času – aniž by na mne museli jiní důsledně dohlížet. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Přijetí služby za vlastní: Dovedu inspirovat spolupracovníky, abychom dokončili práci, kterou společně děláme, a usilovali o společné cíle. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Schopnost mít vztahy s lidmi mimo církvev: Mám schopnost vytvářet dobré vztahy s lidmi mimo církvev a sdělovat jim evangelium způsobem, kterému budou rozumět. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Jednota mezi manželskými partnery (pokud je to relevantní): Můj manželský partner nebo snoubenec/snoubenka chápe, přijímá a podporuje můj závazek založit nový sbor a chce za mnou při této práci stát. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Schopnost vytvářet vztahy: Umím vytvářet dobré vztahy s jinými lidmi a citlivě vnímám jejich potřeby. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Růst v církvi: Jsem hluboce oddaný svému sboru a toužím vidět, jak Boží království a církev početně rostou. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Porozumění kontextu a kultuře: Jsem citlivý vůči kultuře, v níž chceme založit sbor, a chápu potřeby lidí, které chceme oslovit evangeliem. Mám schopnost vytvářet služby, jež naplní jejich potřeby. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Rozvíjení darů a služby u jiných lidí, motivace k jejich používání: Projevila se u mě schopnost shromažďovat, připravovat, koučovat a podporovat jiné při rozpoznávání a používání jejich darů a služby. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Flexibilita a přizpůsobivost: Umím se přizpůsobit náhlým změnám a nepředvídaným událostem a využít je ke svému prospěchu. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Budování soudržného týmu/skupiny: Dovedu získávat jednotlivce do smysluplné týmové služby, kterou budou brát vážně. Jsem schopen jim pomoci vyřešit konflikty, když k nim dojde. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Vytrvalost: Dokážu přijmout neúspěchy, zklamání a porážky, aniž bych se vzdal nebo stáhl. Uvedte konkrétní příklady.

1 2 3 4 5

Víra: Jsem přesvědčen, že mě Bůh povolává, abych založil nový sbor, a že mi poskytne všechno, co k dokončení tohoto úkolu potřebuji. Uvedte konkrétní příklady.

¹¹⁵ Murray, Stuart a Wilkinson-Heysová, Anne: *Hope from the Margins - New Ways of Being Church*. Cambridge, UK: Grove Books, 2000 (s. 4-5).

M1-2-4 Jaký sbor jste povolání založit?

M1-2-4-1 Různé modely zakládání sborů

Řada nových sborů založených v Evropě během 70., 80. a 90. let byly „klony“ toho, co již existovalo.¹¹⁵ Zakládání sborů se dnes naštěstí projevuje jinými způsoby. V budoucnosti uvidíme ještě větší rozmanitost modelů a metod zakládání sborů.

I když M4 nepředstavuje konkrétní model pro zakládání sborů nebo nějaký specifický způsob, jak to dělat, nechceme tím říct, že systematický přístup k vaší práci je k ničemu. Jsme přesvědčeni, že je důležité zvolit si model, kterým se budete řídit, abyste se dokázali soustředit na ten druh sboru, který chcete

založit. Pro některé z vás bude model pro zakládání sboru dán kontextem, v němž pracujete, zatímco jiní budou mít při rozhodování více svobody. M4 předkládá otázky, které vám pomohou promyslet různé alternativy. Měl by to být místní sbor nebo síť společenství? Bude založen na buňkách¹¹⁶ nebo na modelu domácích církví¹¹⁷? Co bude ve vaší situaci nejlepší? Pokud se soustředíte na velkou městskou oblast, nestálo by za to zkusit hledat inspiraci například u větších církví a sítí, jako jsou Hillsong¹¹⁸ nebo Redeemer¹¹⁹? Máte sen pro církev s více sbory a stanicemi (multi-site church)?¹²⁰ Je vaším modelem organické hnutí?¹²¹ Soustředíte se na misijní společenství¹²² nebo na něco mezi?¹²³ Vaším úkolem je vyjasnit si specifickou podobu sboru nebo společenství, které chcete založit, jehož forma se může od ostatních velmi lišit.

Naše zkušenost říká, že vztah mezi úspěchem při zakládání sboru a volbou modelu pro vznik sboru vypadá zhruba takto: model, který si zvolíte, je ve skutečnosti až druhotný. Důležité je, abyste se pevně drželi vize, kterou máte, a toho, co vidíte pro budoucnost. Spousta sborů vzniká na základě impulzu, což znamená, že se řídí nejnovějšími podněty na poli zakládání sborů a myslí si, že když uvidí, co dělají jiní lidé na jiných místech, budou muset svou strategii, model i metody změnit. My jsme však přesvědčeni, že důležitější je mít jasnou vizi, věrně se jí držet a jít za ní. Nové impulzy můžete na počátku své práce použít pro inspiraci a využít cokoli, co poslouží vámi zvolenému směru – a co přispěje k budování toho, k čemu vás Bůh povolal. Jsme přesvědčeni, že časem bude zakládání sborů ve svých formách a vyjádřeních ještě pestřejší než v uplynulých deseti letech. Bůh je tvořivý! Pokud máme být odrazem Boží přirozenosti, musíme přijmout ještě tvořivější vyjádření zakládání sborů, abychom mohli oslovit celou šíři obyvatelstva v našich zemích. Buďte tvořiví na počátku, ale pak se držte modelu, který jste si původně zvolili!

O metodách pro zakládání sborů bylo hodně napsáno a mnoho z nich se také testuje a uplatňuje v praxi. Existují a vytvářejí se různé metody, aby se vycházelo vstříc potřebám

¹¹⁶ Neighbour, Ralph W.: *Where Do We Go From Here? A Guidebook for the Cell Group Church*. Houston, TX: TOUCH publication, 2000. Beckham, William A.: *The Second Reformation*. Houston, TX: TOUCH publication, 1997. Comiskey, Joel: *Home Cell Group Explosion: How Your Small Group Can Grow and Multiply*. Houston, TX: TOUCH publication, 2002. Comiskey, Joel: *Planting churches that reproduce: Starting network of simple Churches*. Lima OH: CCS publishing, 2009.

¹¹⁷ Simson, Wolfgang: *Hjem som forandrer verden*. Grimerud: Prokla Media, 2006. Kreider, Larry: *House Church Networks: A Church for a New Generation*. Lititz, PA: House to House Publications, 2001.

¹¹⁸ www.hillsong.com. Viz také www.hillsong.co.uk.

¹¹⁹ www.redeemercitytocity.com

¹²⁰ Surratt, Geoff, Ligon, Greg a Bird, Varren: *The Multi-Site Church Revolution*. Grand Rapids: Zondervan, 2011.

¹²¹ Cole, Neil: *Organic Church: Growing Faith Where Life Happens*. West Sussex: John Wiley & Sons, 2005. Viz také webové stránky: www.simplechurch.eu.

¹²² Breen, Mike a Hopkins, Bob: *Cluster - Creative Mid-Sized Missional*. Sheffield: ACPI, 2009. Stetzer, Ed: *Planting Missional Churches*, Nashville, TN: Broadman & Holman Publishers, 2006. Hirsch, Allan: *The Forgotten Ways*. Grand Rapids: Brazos Press, 2006.

¹²³ Halter Hugh a Smay, Matt: *DNA - The Gathered and Scattered Church*. Grand Rapids: Zondervan, 2010.

různých kontextů, neboť se liší prostředí (centrum, vnitřní město, venkov, smíšené etnické prostředí), lidé (duchovně zralí, neoslovení, negativně naladění) i zakladatelé sborů (evangelista, učitel, poradce, hudebník atd.). Zde je několik modelů, které se používají:

M1-2-4-2 Metoda matka-dcera

Tato metoda je založena na scénáři, v němž zavedený sbor založí jeden nebo více nových sborů. Obvykle to znamená, že se sbor musí vzdát určitého počtu svých členů, kteří odejdou, aby pomohli založit nový, nezávislý sbor. Tuto metodu je možné použít mnoha různými způsoby:

Metoda oblastních starších: V oblasti, kde žije několik členů sboru, je vytvořen dlouhodobý plán pro vytvoření nezávislého sboru v této oblasti. Církev jmenuje starší nebo vedoucí z řad členů sboru, kteří žijí v této oblasti, aby stáli v čele procesu vzniku nezávislého sboru. V procesu zakládání sboru se tedy už od samotného začátku počítá s jistou organizační strukturou.

Metoda oblastního pracovníka: Je jmenován pracovník na plný úvazek, který dostane za úkol vybudovat nový sbor v nové části města nebo oblasti. Je důležité, aby tento člověk měl svobodu při hledání spolupracovníků z řad mateřského sboru, kteří by mu s prací pomohli – a kteří se mohou dokonce stát členy nového sboru.

Týmová metoda: Tým dobrovolníků je vyzván a povolán, aby založil nový sbor v nové čtvrti města či oblasti. Tým by se měl skládat z lidí s různými duchovními dary. Pastor nebo jiná osoba z mateřského sboru pravidelně působí jako kouč týmu a sleduje jeho práci. Může být užitečné povzbudit lidi, aby se strategicky přestěhovali do oblasti, kde se bude sbor zakládat.

Kombinovaná metoda: Je zaměstnán člověk, aby vyškolil tým dobrovolníků, kteří spolu s ním založí nový sbor. Tým je složen z laiků, kteří se žijí běžným světským zaměstnáním, ale zároveň jsou po modlitbách sborem vysláni, aby se stali základní skupinou vedení nového sboru. Člověk zaměstnaný na plný úvazek jako zakladatel sboru je v první řadě zodpovědný za vyškolení členů týmu.

M1-2-4-3 Metoda zakladatele sboru

Je zaměstnán člověk, který má založit sbor daleko od mateřského sboru, aniž by mu v tom mateřský sbor pomáhal. Existují dva různé modely této metody,

přičemž oba vyžadují zvláště obdarovaného člověka s jasnou vizí a velkou schopností pracovat nezávisle.

1. Zakladatel sboru, který je zaměstnán denominací jako průkopník: Pracovník se i s rodinou přestěhuje do úplně nové oblasti, aby založil sbor. Na jeho vzniku se zpočátku podílí jenom on a musí veškerou práci zvládnout sám (sama).

2. Zakladatel sboru, který zorganizuje jednu nebo více evangelizačních akcí v oblasti, kde není jiný sbor: Jde o podobný model jako předchozí, ale výchozím bodem je to, že křesťané věnují například týden nebo dva letní dovolené, aby zorganizovali různé evangelizační akce. Během těchto akcí řada lidí, kteří žijí v dané oblasti, projeví zájem o evangelium a zakladatel sboru je pak může kontaktovat a dále s nimi pracovat.

M1-2-4-4 Další metody

Některé sbory se rozhodují překročit výrazné kulturní překážky a založit sbor mezi těžko oslovitelnými etnickými skupinami nebo subkulturami ve svém okolí. Jiné se zaměřují na konkrétní geografickou či kulturní skupinu: členové sboru sdílejí evangelium se svými nevěřícími přáteli z těchto skupin a budují přitom mosty k těmto kulturám v naději, že v rámci cílové skupiny vytvoří společenství. Tato metoda se často uplatňuje v tzv. misijních církvích (missional churches): Společenství jsou zakládána pro specifické skupiny lidí, například lidi z médií, politiky, umělce a hudebníky, podnikatele a manažery průmyslových podniků. Může se jednat také o studentská společenství, která vznikají na vysokých školách nebo kolejích. Na mnoha místech existuje církev v podobě směsi různých misijních společenství, složených ze specifických cílových skupin, které byly osloveny evangeliem.

V literatuře věnované zakládání sborů se používají termíny *inkarnační*, *misijní* a *atrakční*. *Inkarnační* se dá vyjádřit slovy „vyjít ven a zůstat tam“. Tento pojem se používá v případě, kdy malá skupina (5 - 10 lidí) vstoupí do kultury, založí sbor a pak sboru dovolí, aby přijal nejrůznější charakteristiky dané kultury. *Misijní* znamená „vyjít a zvát“. Samotná strategie zakládání je definována cílovou skupinou, kterou chcete oslovit, což znamená, že se úsilí zaměřuje na jednu konkrétní cílovou skupinu, například na studenty nebo mladé rodiny. *Atrakční* znamená „zvat“. Tento termín popisuje strategii zakládání, kdy říkáte „pojdte k nám“. Vytvoříte programy, aktivity a bohoslužby, které jsou přitažlivé pro vaši cílovou skupinu a mohou ji oslovit. Jsme přesvědčeni, že zakládání sborů

^{124.} Síť zakládání sborů v Norsku (The Church Planting Network of Norway) umožňuje zakladatelům sborů a vedoucím setkávat se na společných národních konferencích a fórech, aby se mohli učit jedni od druhých, vyměňovat si zkušenosti a povzbuzovat se k novým věcem.

^{125.} Appleton, Joanne: *ECPN Concept Paper: Mid Sized Mission - The Use of Mid Sized Groups as a Vital Strategic Component of Church Planting*. Published on Leadnet.org, 2008.

^{126.} Jan 17,23

^{127.} Efezským 3,17-18

by mělo obsahovat prvky ze všech tří modelů, ale strategie, kterou si zvolíte v prvním stadiu služby, se pravděpodobně bude soustředit jen na jeden z nich.

Co se týče formy, vyjádření a způsobu zakládání nových společenství, musíme být flexibilní. Naučili jsme se, že je důležité, aby se zakladatelé sborů z různých denominací a organizací setkávali a navzájem se učili z metod a modelů druhých. V Norsku se tak děje už řadu let.¹²⁴ V několika posledních letech se mezi zakladateli sborů a společenstvími, která založili, objevily různé vzdělávací sítě, což vedlo k vyššímu počtu nově založených společenství.¹²⁵

M1-2-4-5 Teologické základy

Zatímco se zakladatelé sborů soustřeďují na rozhodování, který model a metodu pro svou práci použít, musí být také hluboce zakotveni v Božím slově a neměnném evangeliu. Podle našeho názoru je důležité zamyslet se nad svými teologickými východisky a pohledy. Musíme vědět, kde stojíme teologicky, a zároveň mít otevřenou mysl vůči všem Božím lidem, kteří náš pohled mohou, ale nemusejí sdílet. Hlavním cílem je Boží království, ne my. Je to Boží církve, ne naše. V mnoha případech jsem byl požádán, abych se stal konzultantem pro týmy zakládající sbory, které se skládaly z lidí pocházejících z různých církevních prostředí a s rozdílnými teologickými pohledy. Ptali se mě, co by podle mého názoru měli dělat. Moje odpověď zněla: Hned na počátku se dohodněte, na jakém teologickém základě budete nový sbor budovat. Budte k sobě navzájem upřímní, protože diskuse o teologických otázkách je časem spíše složitější.

Mám pocit, že Bůh dělá něco nového napříč tradičními denominacemi a křesťanskými organizacemi. Vzniká nová jednota, která překračuje staré hranice. To, co mají společného, je pochopení skutečnosti, že Boží království je více než jen místní sbor nebo denominace, v níž sloužíme. Je to uznání a vyjádření toho, že když lidé dospějí do naprosté jednoty, pak svět pozná, „... že ty jsi mě poslal a zamiloval sis je tak jako mne“.¹²⁶ Abychom „... zakořenění a zakotvení v lásce mohli spolu se všemi bratřími pochopit, co je skutečná šířka a délka, výška i hloubka: poznat Kristovu lásku...“¹²⁷ Na radě míst se objevují nové sítě, založené na vztazích mezi zakladateli, kteří mají silnou touhu hledat společně Boha a vidět, jak na našem kontinentě zasahuje. Roste štědrost a ochota rozdělit se o zdroje, slavit vítězství jedni druhých a poskytnout si navzájem útěchu, když se něco nedaří. Jsem přesvědčen, že Bůh to dělá proto, aby nás připravil na dobu, kdy se bude evangelium na našem kontinentu opět mocně šířit. Setkávám se s řadou mladých zakladatelů sborů, kteří nežijí v kontextu tradiční církve.

Viděli, jak kolem nich Bůh najednou shromažďuje lidi. Původní parta čtyř nebo pěti lidí je najednou obklopena 50 - 60 dalšími - a mnozí jiní přicházejí ke Kristu. Bůh dělá něco nového. V takové době je zcela zásadní, aby zakladatelé sborů a vedoucí naslouchali Božímu Duchu a odvážili se udělat to, co říká.

M1-2-5 Závazek a vykazatelnost ve vztazích

M1-2-5-1 Dlouhodobý závazek

Založení sboru vyžaduje dlouhodobý závazek. Budování živého a prospívajícího společenství nebo sítě menších skupin může klidně trvat čtyři až sedm let. Závazek v základním týmu je jedním z nejdůležitějších prvků potřebných pro úspěch při zakládání sborů.

Když jsem náš základní tým požádal o dlouhodobý závazek k práci na založení sboru v Hãnes, pomohlo nám to soustředit se na společné budování a přineslo nám to pokoj. Závazek neznamená jen říct: „Jdu do toho.“ Znamená to investovat do nových přátelství - a investovat i čas a peníze. Je to ten druh závazku, za který apoštol Pavel chválí církev v Makedonii:

„Překonali všechno naše očekávání: dali sami sebe předně Pánu a z vůle Boží také nám.“¹²⁸

Tento druh závazku nemá v centru něčí ego, ale Boží království. Jeho podstatou je podřizování se jedni druhým, otevřenost a upřímnost v nejbližších vztazích. To vše je potřeba k tomu, aby mohlo nové společenství růst. Členové týmu by měli být ohledně svého závazku navzájem vykazatelní. Položte si vzájemně otázku: „Jak vidíš závazek k této práci a založení nového sboru? Na jak dlouho jsi ochoten se zavázat? Jaké jsou tvoje duchovní dary a jak můžeš přispět k realizaci vize, kterou sdílíme?“

Raná průkopnická fáze zakládajícího týmu je úžasné období. Vyznačuje se nadšením a radostí, jednotou a pocitem, že jsme rodina. Je naplněno vírou, optimismem a energií, vizí a skupinovou identitou, ochotou dávat a něco obětovat. Je to organická fáze plná rychlých rozhodnutí a silného pocitu, že „patříme k sobě“. V této fázi vytváříte kulturu sboru, která se přenesla do dalšího stadia růstu. Je proto důležité, aby v základní skupině existovala kontinuita. Tato fáze osvětlí potenciál vedoucích a vyzkouší i odhalí jejich věrnost a ochotu sloužit. Není zaručeno, že ti nejobdarovanější budou zároveň těmi nejvěrnějšími.

¹²⁹ Matouš 28,18

Charakter má přednost před obdarováním. Proto byste v nejranějších stádiích zakládání sboru neměli spěchat se jmenováním lidí do trvalých pozic ve vedení.

¹³⁰ Matouš 7,29

¹³¹ Jan 4,34

Závazek se týká i peněz. Začněte do společenství finančně přispívat co nejdříve. Naše srdce jde za našimi penězi. To, jak nakládáme s penězi v základním týmu, stanoví také standardy toho, jak budou církvi dávat ostatní. Základní tým musí vést ve štědrosti a v radosti z dávání. Vedoucí týmu by měl sborové finance svěřit někomu jinému a dbát v těchto věcech na otevřenost a průhlednost. Zakladatel sboru musí být schopen spolehnout se na pomoc jiných, když je to potřeba – zvláště když dojde na finance. Ve službě zakládání sboru je potřebná dobrá komunikace o peněžních tocích. Život v blízkých a vykazatelných vztazích je důležitý jak pro základní tým, tak pro zakladatele sboru. Musíte pochopit, co o životě pod autoritou a ve vykazatelných vztazích říká Boží slovo.

¹³² Židům 10,5-7

¹³³ Jan 5,19

M1-2-5-2 Život pod zdravou autoritou

Ježíš říká: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.“¹²⁹ Ježíš má konečnou a nejvyšší autoritu a moc. On *byl* a je všemocný. Lidé, kteří Ježíše obklopovali, viděli, že používá svou moc a autoritu: „Neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako jejich zákoníci.“¹³⁰ Ježíš autoritu obdržel proto, že on sám byl pod autoritou.

Ježíš jim řekl: „Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo.“¹³¹

Autor Listu Židům píše:

Proto Kristus říká, když přichází na svět: „Oběti ani dary jsi nechtěl, ale dal jsi mi tělo. V zápalné oběti ani v oběti za hřích, Bože, jsi nenašel zalíbení. Proto jsem řekl: Zde jsem, abych konal, Bože, tvou vůli, jak je o mně v tvé knize psáno.“¹³²

Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám: Syn nemůže sám od sebe činit nic než to, co vidí činit Otce. Co činí Otec, stejně činí i jeho Syn.“¹³³

Ježíšova moc a autorita spočívá v jeho poslušnosti Otci. Co se z toho můžeme naučit? Nemáte žádnou autoritu, pokud sami nestojíte pod autoritou. Se slovy *autorita* a *moc* se nám často spojují negativní představy. U Ježíše to neplatí. Když se podíváme do knihy Zjevení, vidíme, že Ježíš je popsán jako „Boží beránek“ a „lev z Judy“. Jsou to na první pohled protiklady, ale společně nám ukazují jádro Boží představy o moci a autoritě ve vedení. Beránek zastupuje pokoru a obětavost, čistotu a laskavost. Lev je symbolem vlády a dobývání, spravedlnosti a postavení krále. Spisovatel Romano Guardini říká:

„Jsme stvořeni k Božímu obrazu a abychom mohli ukázat celý Boží obraz, musíme jednat v moci a s autoritou (vládnout) a zároveň sloužit. Vláda bez služby vede k sobectví a zneužívání moci. Jen prostřednictvím jednoty těchto dvou aspektů, kdy oba prvky najdou své místo, se člověk stane úplným a dosáhne naplnění svého povolání.“¹³⁴

Guardini definuje moc jako „schopnost, možnost a vůle rozhodovat se a mít vliv“.¹³⁵ Moc používáme prostřednictvím svých rozhodnutí a nerozhodnutí. Jako Ježíšovi následovníci se učíme, jak dělat správná rozhodnutí, když žijeme pod Kristovou vládou a ochotně se podřizujeme jeho autoritě. Jen ti, kdo stojí pod autoritou, jsou schopni projevat moc a autoritu dobrým a zdravým způsobem.

M1-2-5-3 Život ve vykazatelných vztazích

Ježíš je „hlavou těla“ a skrze něj máme „v každém ohledu růst v Krista, který je hlavou“.¹³⁶ Ježíš však není jen „hlavou“, ale i „tělem“ – dnes mluví prostřednictvím svého těla, skrze bratry a sestry v Kristu. Proto je mimořádně důležité, abych byl jako zakladatel sboru pevně spojen s ostatními, kterým jsem dal právo promlouvat do mého života – povzbuzovat, pomáhat, radit a napomínat mě. Autoři této knihy chtějí zdůraznit, jak je důležité být pod autoritou. Jako zakladatelé sboru bychom všichni měli mít někoho, komu jsme dali právo promlouvat do našeho života – povzbuzovat, pomáhat, radit a napomínat nás. Pravidelně se s těmito lidmi scházíme. Jsme přesvědčeni, že pro všechny zakladatele sborů je udržování a rozvíjení zdravé autority jako vedoucích nového sboru naprosto zásadní věc. Máte kolem sebe takové lidi? Kdo to je? Jakým způsobem vás vedou a podporují? Jste ochotni jim naslouchat? Mnohá témata, kterých jsme se zde dotkli, vyvstanou, až budete v raných stádiích zakládání

¹³⁴ Guardini, Romano: *Das Ende der Neuzeit - Die Macht*. Mainz: Matthias-Grünwald Verlag, 4. oppl. 2001.

¹³⁵ Tamtéž. Guardini píše, že moc (rozhodovat se) = energie + fyzická síla + vědomí, které rozumí této moci + vůle a iniciativa směřovat tuto moc k cíli + schopnost vést tuto moc k cíli. Moc je tudíž schopnost se rozhodovat.

¹³⁶ Efezským 4,12 a 15 B21

nového společenství budovat zdravý základní tým. Budováním týmu se bude zabývat další kapitola.

M1 - 3

BUDOVÁNÍ ZÁKLADNÍHO TÝMU - TERJE DAHLE

M1-3-1 Úvod

Společná práce v týmu může být úžasná věc - plná dynamiky, tvořivosti a radosti. Může to však také být neuvěřitelně vyčerpávající, když tým ovládnou vášnivé debaty a nejasnosti ohledně směru. Žalm 133 popisuje tým, v němž je člověk rád a který přináší dobré ovoce, takto: „Jaké dobro, jaké blaho tam, kde bratří bydlí svorně!“

Všichni, kdo to zažili, vědí, že naprosto nic nemůže dát stejné uspokojení a přinést stejné dlouhodobé a blahodárné výsledky jako život v jednotě s jinými věřícími v týmu, který zakládá sbor. Z Bible se dozvídáme, že Bůh vždy pracoval společně jako Trojice. Bůh říká: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby.“¹³⁷ Ježíš tento trojiční vztah prakticky ukázal řadou způsobů: například nedělal nic, co by mu předtím neukázal Otec.¹³⁸ A když vyslal učedníky kázat dobrou zprávu o království, vysílal je po dvojicích, nikdy ne samotné.¹³⁹ Stojíme-li tvář v tvář Boží velikosti, slávě a moci, můžeme být zcela přemoženi obrovskými rozměry jeho plánů a záměrů. Jediná věc, kterou můžeme udělat, je pokorně přiznat, že náš úkol v Božím plánu je příliš velký na to, abychom ho dokázali zvládnout sami.¹⁴⁰ Boží velikost nám pomáhá vidět, že *rozmanitost* a *jednota* jsou dvě stránky téže mince: potřebujeme jedni druhé jako spolupracovníky, abychom viděli Boží království na zemi. Pavel nás popisuje jako lidi, kteří byli „jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo.“¹⁴¹ Lidské tělo se skládá z miliónů buněk, ale všechny společně pomáhají vytvářet úžasně rozmanité funkce, které spolupracují, aby z nás udělaly tyto fantastické organismy. To, že jsme pokřtěni Duchem svatým do Kristova těla, znamená, že hranice jazyka, kultury, věku a pohlaví, které rozdělují lidi, nás jako křesťany již rozdělovat nemohou. Naplnění Božím Duchem z nás dělá spolupracovníky, ne individualisty. Duch svatý nám ukazuje naše společné poslání a to, jak potřebujeme silné stránky a dovednosti jedni druhých, abychom překonali obtíže a nesnáze, jimž společně čelíme.

V Pavlových dopisech v Novém zákoně nalézáme několik obrazů církve potvrzujících jednotu, kterou prožíváme, když pracujeme společně: „... máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině ... v něm jste i vy společně budování v duchovní přibýtek Boží.“¹⁴²

Když Pavel v 6. kapitole Listu Efezským mluví o bojovníkovi, který stojí a bojuje proti zlu, používá pojem, který má individuální i kolektivní konotaci. Pronikání na

¹³⁷ Genesis 1,26

¹³⁸ Jan 5,16-30

¹³⁹ Lukáš 10,1-2

¹⁴⁰ Efezským 1,3-11; 4,11-13

¹⁴¹ 1. Korintským 12,13

¹⁴² Efezským 2,19-22; 4,15-16

¹⁴³ Skutky 2,14

nové místo (kultivování nové půdy), zakládání nových sborů a kázání evangelia je zodpovědností jednotlivce i něčím, co děláme společně. Jedno se nedá dělat na úkor druhého. Biblický obraz nám ukazuje, že jako následovníci Ježíše Krista máme osobní i společnou zodpovědnost.

¹⁴⁴ Skutky 4,33;
5,12; 8,12; 9,27

¹⁴⁵ Skutky 14,23

¹⁴⁶ Skutky 20,17-38

¹⁴⁷ Skutky 13,1
a násl.

¹⁴⁸ McNeal, Reggie:
*Revolution in
Leadership:
Training Apostles
for Tomorrow's
Church.*
Nashville, TN:
Abingdon Press,
1999.

M1-3-2 Vedoucí v Bibli pracovali společně v týmech

V den Letnic Petr vystoupil spolu s jedenácti učedníky.¹⁴³ Od samého počátku apoštolové pracovali společně jako tým vedoucích sboru v Jeruzalémě. Jako skupina jsou popisováni na několika místech knihy Skutků.¹⁴⁴ Bible obvykle označuje vedoucí sborů slovem „starší“. Historii tohoto pojmu můžeme vysledovat až ke starozákonním patriarchům. Když apoštolové jmenovali vedoucí nového sboru, označovali je jako *starší*.¹⁴⁵ „Starší“ je podstatné jméno v množném čísle. To vidíme například v situaci, kdy si Pavel k sobě zavolal vedení sboru v Efezu:¹⁴⁶ setkala se s ním skupina – přišli jako *tým*.

¹⁴⁹ Skutky 2,9-11

Pavel ve své službě nikdy nepůsobil sám. Když se měl vydat na svou první misijní cestu,¹⁴⁷ byl Duchem svatým vyslán, aby šel spolu s Barnabášem. Z epištol vyplývá, že Pavel je vždy obklopen spolupracovníky. Ve Skutcích 17 jasně vidíme, že spolupráce s dalšími lidmi pro Pavla znamenala opravdu hodně: Pavel přišel do Atén sám, protože na ostrově Beroa nastalo tak silné pronásledování a potíže, že byl donucen odejít. Verš 16 říká: „Zatím *na ně Pavel v Athénách čekal*; když shledal, kolik modlářství je v tom městě, velmi ho to znepokojovalo.“ Pavel čekal na příchod Timotea a Silase. Dokonce i když okolnosti Pavla přiměly, aby pracoval sám, dával přednost práci s týmovými kolegy.

M1-3-3 Týmová práce jako odpověď na výzvy dnešní doby

Mnohé výzvy, jimž čelili první křesťané, jsou stejné jako ty, které vidíme v dnešní společnosti,¹⁴⁸ a mají vliv na současné církve. *Pax Romana* byl známý pojem, který se používal v celé římské říši. Římané vládli světu, stavěli silnice pro obchod a zajišťovali mír a bohatství těm, kdo se podřídili jejich vládě. Křesťané se dostávali do potíží proto, že jako svého pána uznávali pouze Ježíše Krista. Římská říše zažívala globalizaci,¹⁴⁹ pluralismus (rozmanitost náboženství), duchovní probuzení (zvětšení vzdálenosti mezi zavedeným náboženstvím

a lidovou vírou) a individualismus.¹⁵⁰ Týmová práce nám pomáhá, když čelíme výzvám dnešní doby, které často brzdí postup Božího království. Budeme-li pracovat jako tým, podaří se nám vyřešit složité otázky, například:

¹⁵⁰ Skutky 17,16

hledat rovnováhu mezi tím, jak připravovat lidi ke službě a zároveň působit proti ničivé hierarchické mentalitě, která má tendenci vést lidi k pasivitě.¹⁵¹

¹⁵¹ Efezským 4,11-13

pronikat do nových oblastí místo zastavení se a udržování stávající práce.

promýšlet věci a postupovat společně jako tým, a zároveň se vyhnout postoji „my - oni“ nebo „laik - odborník“.

myslet holisticky bez umělého dělení věcí na duchovní a světské.

M1-3-4 Základní důvody, proč by měl jednotlivec pracovat v kontextu týmu

M1-3-4-1 Jednotlivec a celek

To, co určuje, zda se tým změní v dynamickou službu, která bude pronikat na nová území, je dáno synergií jednotlivých členů týmu. Některé dovednosti se člověk naučí pouze v průběhu spolupráce s jinými lidmi. Existují však jisté základní prvky, které fungují jako stavební kameny pro vybudování dynamického týmu. Pokud je budeme ignorovat, mohou nás čekat nepřijemná překvapení.

Když jsem začal vést modlitební skupinu, která se nakonec změnila ve sbor, zjistil jsem, jak rychle jsem začal sám sebe srovnávat s druhými. Často jsem zjišťoval, že jiní lidé jsou v lecčem lepší než já. Když jsem se díval sám na sebe ve světle nadání druhých lidí, zdálo se, že nemám hudební sluch, neumím moc organizovat, komunikovat, učit ani kázat. V mnoha situacích mě to vedlo k pasivitě a postoji přihlížejícího, místo abych se aktivně zapojil. Když jsem se později setkal s Boží bezpodmínečnou láskou a začal chápat, co to znamená být novým stvořením v Kristu Ježíši, do mého života vstoupila nová jistota. Umožnilo mi to se mnohem více uvolnit, když jsem se setkával s jinými lidmi. Byl jsem schopen dívat se na ně jako na spolupracovníky a ne jako na soupeře. Více jsem se zapojil, převzal iniciativu a radoval se z dynamiky, která začíná fungovat, když všichni sdílí, co mají na srdci. Od té doby se týmová práce stala jednou z mých nejoblíbenějších součástí služby v Božím království.

¹⁵² Efezským 2,4-10

¹⁵³ Římanům 8,5-17

¹⁵⁴ 2. Korintským
5,17

¹⁵⁵ Matouš
22,36-40

¹⁵⁶ 1. Korintským 12

¹⁵⁷ Efezským 1,22-
23; 4,15

¹⁵⁸ 1. Korintským
12,14-18

¹⁵⁹ 1. Korintským
12,20-26

¹⁶⁰ Galatským 2,6;
Římanům 2,11

M1-3-4-2 Tři základní faktory pro úspěšnou týmovou práci:

(I) Boží milost. Boží milost vytváří identitu založenou na Božím díle a ne na našem úsilí.¹⁵² To nás osvobozuje od podmíněné lásky, soupeření a srovnávání se. Dovolíme, aby se evangelium naším prostřednictvím stalo tělem a krví, takže se budeme vyznačovat důvěrou v Boha¹⁵³ a prožíváním toho, že jsme novým stvořením.¹⁵⁴

(II) Důvěra ve vlastní identity. Lidé se sebedůvěrou si uvědomují důležitost ostatních.¹⁵⁵ Pokud tito lidé rozumí Boží milosti, přijímají a oceňují dary i povolání jiných, místo aby je vnímali jako hrozbu. Pak můžete jednat s jinými lidmi, aniž byste měli hierarchickou představu vybudovanou na postavení a titulech. Máte jiné hodnoty: dáváte Ježíše a Boží plán do centra věcí. Všichni se stáváme jeho služebníky, kteří jsou při společném poslání stejně důležití.

(III) Zjevení těla Ježíše Krista. Církev vidíme jako tělo¹⁵⁶, jehož hlavou je Ježíš Kristus.¹⁵⁷ Díky podobné holistické perspektivě nabýváme správnou představu o sobě a o druhých. Stáváme se údy samotného Krista a získáváme správnou sebeúctu, založenou na tom, že jsme důležití pro celek. Lidé jsou oceňováni proto, že každý z nich reprezentuje různé talenty a přispívá k tomu, aby se celé tělo Ježíše Krista stalo realitou. To zabrání našemu srovnávání se s druhými, falešnému pocitu méněcennosti¹⁵⁸ a způsobu práce v nezávislosti na druhých.¹⁵⁹ Tělo funguje jako jednotka a svědčí o péči a zájmu o každého člena. Nikdo nedělá nic na úkor někoho jiného, protože jsme vedeni Kristem jako hlavou a on nikoho neprotěžuje.¹⁶⁰

M1-3-5 Sdílené hodnoty a vize - základ pro úspěšnou týmovou práci

M1-3-5-1 Zakořenění vize a hodnot

Úspěšná týmová služba je založena na sdílené vizi a hodnotách. To vše může souviset s tím, jak vnímáme Boha a jak nás to ovlivňuje. Způsob, jakým vidíme Boha, má vliv na to, jak vidíme svět, jakou máme sebeúctu a co považujeme za smysl svého života. Naše vize a hodnoty by proto měly být zakotveny v Bohu, který je nad námi aby měly pevný základ, když dojde ke střetu s realitou zakládání sboru.

Když jsme se s Lise v roce 1984 přestěhovali na Vesterály v severním Norsku, viděli jsme, jak ke Kristu přišlo mnoho mladých lidí. Náš dům byl plný těch, kdo

toužili více poznat Boha. V té době jsme nijak zvlášť neuvažovali o založení sboru ani jsme neměli pocit, že jsme povoláni k tomu, abychom vedli sbor. Cítili jsme se však zodpovědní za lidi, kteří byli spaseni, a tak jsme se s těmi, kdo přijali evangelium, začali pravidelně scházet ve shromáždění. Přidali se k nám další křesťané, protože se chtěli účastnit toho, co se dělo. Po nějaké době jsme se skupinou začali mluvit o tématu víze a hodnot a ukázalo se, že mezi lidmi, kteří se k práci připojili, je řada různých názorů. Proces vyjasňování víze a hodnot dokonce vedl k tomu, že několik lidí ze společenství odešlo. Jen to, že jsme si řekli, že chceme budovat sbor a nezůstat jen modlitební skupinou, přimělo některé lidi odejít. U těch, kteří zůstali, tento obtížný proces vytvořil sdílené zaměření ve službě a vyvolal touhu žít společně jako církev. Dalo nám to pocit pokoje ve službě a vyhnuli jsme se neustálému napětí v rámci sboru.

M1-3-5-2 Sdílené hodnoty

Hodnoty jsou ty věci, které pro nás něco znamenají a za něž jsme ochotni bojovat. Pro nás osobně vycházejí hodnoty z Boha.¹⁶¹ Vedou nás, když čelíme výzvě, a určují parametry pro to, jakými způsoby pracujeme. Všichni členové našeho týmu jsou si vědomí týmových hodnot a vědí, jak se k nim postavit. Žijeme v integritě. Jsme modelem kultury, kde lidé drží slovo a plní své závazky, a vážíme si věcí jiných lidí, například času. Vůči sobě používáme stejná měřítka jako vůči jiným a naše rozhodnutí jsou založena na našich hodnotách. Vyhýbáme se zkratkám k dosažení krátkodobých cílů. Jednou z našich základních hodnot je milosrdenství, a proto se nedíváme na lidi z hlediska toho, co mohou nabídnout, ale prokazujeme jim milosrdenství, aniž bychom přemýšleli, co dostaneme na oplátku.

Je důležité, abychom hodnoty nebrali jako samozřejmost, ale komunikovali je lidem takovým způsobem, že si jich budou vědomí a stanou se součástí jejich životů. Hodnoty pak budou fungovat jako pojivo, které drží společenství dohromady, a vytvářet sdílenou identitu. Identita by neměla vycházet z vedoucích nebo darů, ale z něčeho hlubokého a daného Bohem. Hodnoty také vytvářejí normy pro soužití s druhými: co komu říkáme, jaký druh humoru používáme a tak dále. Když jsme si vědomí svých hodnot, brání to kultuře v rozpadu. Nevslovená pravidla jsou živnou půdou pro nedorozumění a mohou nás vést k unáhleným závěrům. Hodnoty by měly být sepsány tak jasně, aby stanovily, jakými vzorci chování by se měla vaše služba vyznačovat, například:

- » Mluvíme jedni s druhými, ne jedni o druhých.
- » Jsme schopní přiznat před ostatními neúspěch.

¹⁶² Židům 3,1

» Říkáme, co máme na mysli, bez ohledu na to, co by si o tom mohli myslet jiní.

¹⁶³ Matouš 16,15-18

M1-3-5-3 Sdílená vize

¹⁶⁴ 1. Korintským
12,21-26

Když se osobně setkáme s Boží milostí, vstupujeme do povolání a vize celého Kristova těla.¹⁶² Vidíme, že cíl, který sdílíme s ostatními členy zakládajícího týmu, je mnohem důležitější než jakákoli role či funkce, kterou v týmu máme. Ostatní lidé pro nás nepředstavují ohrožení, ale děláme to, co je důležité pro dosažení našeho společného cíle. To v našem týmu vytváří flexibilitu a schopnost přizpůsobit se, díky čemuž je pro všechny snazší pracovat společně. Mnoho týmů ničí soustředění se na sebe, protože dovolí, aby se osobní přesvědčení postavilo do cesty celku. Osobní představy nás mohou odvést od hlavního cíle a okrádat nás tak o energii a pozornost. Z dlouhodobého hlediska mohou tým zakládající sbor vyčerpat. Zakládání sboru vyžaduje, aby se soustředění i energie ubíraly stejným směrem. Jednotná vize vytváří prostor v jednotném směřování, které umožňuje různým druhům lidí s různými dary a schopnostmi podílet se na práci týmu.

¹⁶⁵ 2. Korintským
8,5

Sdílená vize Božího království je mnohem více než jen shromažďování lidí kvůli možnosti vyměňovat si názory a představy o budoucnosti. Znamená to ztělesňovat zjevení, jež nám Bůh dal o Ježíši Kristu v těle a krvi. Má svůj původ v nebeské říši a představuje základ, který ob stojí ve zkouškách a tlacích, jež s průkopnickou prací přicházejí.¹⁶³

M1-3-5-4 Vzájemná závislost členů týmu

Pavel píše, že jsme jedno tělo, které ke svému fungování potřebuje všechny údy, což vyžaduje, aby všechny fungovaly s ohledem na všechny ostatní a s péčí o ně. Předpokládá to rovněž vzájemnou úctu a starost o druhé.¹⁶⁴ Náš význam není určen našimi dovednostmi a dary, ale skutečností, že prostřednictvím Boží milosti jsme zahrnuti do Kristova těla. Je zakotven mimo nás. Tým je jen tak silný jako jeho nejslabší článek. Proto je důležité, aby tým měl někoho, kdo ho dokáže vnímat jako celek, aby nebyly přehlíženy důležité funkce. Apoštolský aspekt průkopnické práce znamená vidět celek ve vztahu k prorocké a evangelizační funkci. Když jsou členové týmu na sobě navzájem závislí, znamená to, že každý z nich musí mít jasný závazek vůči Bohu i ostatním v týmu.¹⁶⁵ V týmu je potřeba stanovit, jak se bude vzájemná závislost projevovat v každodenním fungování. Praktické aspekty realizace vzájemné závislosti zahrnují:

řešení konfliktů, aniž bychom je odsouvali stranou nebo ignorovali,

každý člověk musí znát své povinnosti a zodpovědnost v týmu,

¹⁶⁶ Genesis 1,28

vzájemné očekávání, že každý člověk bude sloužit s plným nasazením vzhledem ke své kapacitě a energii,

¹⁶⁷ 2. Timoteovi 2,1-2

i když tým musí být ochoten riskovat, musí v něm zároveň být dostatečná jistota, aby i ti, kdo raději věci řeší opatrněji, měli odvahu dělat věci novým nebo jiným způsobem.

¹⁶⁸ Matouš 28,18-20; Jan 20,21

M1-3-5-5 Pochopení významu ostatních členů týmu

Máte-li ucelenou představu o vzájemné závislosti všech členů týmu, jste schopni vidět *význam* jedinečného povolání a souboru dovedností každého člověka v kontextu celého týmu. Zamezíte konfliktům, které vznikají, když si lidé myslí, že ostatní stojí v cestě realizaci jejich povolání. Vyhnete se také tomu, že by lidé měli zábrany vstoupit do služby, protože nevidí, jak by se jejich dary daly v týmu využít. Zjevení moci kříže pomůže každému členu týmu směřovat ke společnému ohnisku, kterým je Ježíš Kristus. V Ježíši je místo pro každého – každý člověk plní nezastupitelnou roli v tom, jak se prezentuje Kristovo tělo v celé své úžasné barevnosti a rozmanitosti. Boží království se rozrůstá, když každý Boží člověk dělá to, k čemu je jedinečně obdarován a povolán, a pracuje v součinnosti s funkcemi a dary jiných lidí. Pokud tomu tak není, bude rozvoji království stát v cestě frustrace a zmatek způsobený nedostatkem docenění významu každého ze členů týmu.

M1-3-5-6 Reprodukce a multiplikace

Fungujeme-li jako jedno tělo, vytváříme podmínky pro to, aby se tělo mohlo reprodukovat. Bůh tuto schopnost zabudoval přímo do naší vlastní přirozenosti, když nás povolal, abychom byli plodní a rozmnožovali se.¹⁶⁶ Ježíš to ukázal ve své službě tím, že investoval čas do životů učedníků, než jim svěřil svou pozemskou službu. Pavel totéž učí Timotea a nabádá ho, aby žil stejným způsobem jako on.¹⁶⁷ A v Bibli také můžeme vidět čtyři generace křesťanů, kteří Bohu sloužili společně.¹⁶⁸

Když se stáváme průkopníky nové práce, je pro nás pokušením hodnotit pokrok tím, že se díváme na čísla a statistiky – snadno se měří a sdělují jiným. Vezmeme-li si však za vzor Boží způsob služby, budeme investovat do několika vybraných jednotlivců, což ve skutečnosti zvýší potenciál růstu. Těmto lidem nevěnujeme čas proto, aby mohli naši práci dělat za nás a sloužit nám. Investujeme do jejich

¹⁶⁹ 1. Korintským 3,6

¹⁷⁰ Maxwell,
John: *The 17
Indisputable
Laws of
Teamwork*.
Thomas Nelson,
2001.

životů proto, abychom jim pomohli najít místo v Kristově těle, kde by mohli fungovat na optimální úrovni. Díky tomu uvolníme lidi do služby, v níž porostou ve zralé dělníky. V životech těchto jednotlivců „zaséváme“ a „zaléváme“, ale je to Bůh, kdo dává růst tím, že se v nich rozvíjí Boží život.¹⁶⁹ Toto je jediná forma služby, která umožňuje jak kvantitativní, tak kvalitativní růst. Má dlouhodobou perspektivu, která spojuje několik generací služebníků dohromady. Když pracujeme v Kristově těle, potřebujeme jedni druhé, abychom tuto práci zvládli – ale to neznamená, že můžeme jedni druhé využívat nebo zneužívat. Uvažujeme-li v pojmech reprodukce, strukturujeme náš tým takovým způsobem, aby ti, kdo mají určitou úroveň zodpovědnosti, našli někoho dalšího, do koho by mohli investovat, aby tento nový člověk mohl někdy v budoucnosti tuto oblast zodpovědnosti převzít. To povzbuzuje k reprodukci ve všech funkcích a úkolech týmu.

Tento druh dlouhodobého plánování a investování je klíčem k vytváření udržitelného růstu v situaci, kdy se zakládá sbor v úplně novém prostředí. Vyhnete se tak při rozvoji služby „efektu bumerangu“, kdy se vám vaše vlastní práce vrátí a praští vás do hlavy, protože jste včas nezvýšili kapacitu týmu, aby růst zvládl. Snižuje to také potenciál pro vyhoření týmu a umožňuje zachovat hodnoty základního týmu, jakými jsou rodinný život, rekreace a odpočinek.

M1-3-5-7 Komunikace v týmu

Základem úspěšné týmové práce je dobrá komunikace.¹⁷⁰ Dobrá komunikace závisí na kultuře založené na učení se, která je charakterizována otevřeností a soustředěním se na službu. Ideální je svobodný tok informací mezi celým týmem, takže čas, který členové týmu stráví spolu, může být využit k rozhovorům o věcech, které se právě dějí, oslavám vítězství a otevřené diskusi o porážkách. Tímto způsobem si vytváříte kulturu a „jazyk“ komunikace, který bude formovat základ pro dobrý tok informací a sdílenou identitu v rámci skupiny. Určitý pohled nebo lehká poznámka někdy stačí k tomu, aby se všichni začali smát nebo přikyvovat na souhlas.

M1-3-5-8 Otevřenost v komunikaci

Ježíš povolal *každého* z nás k učednictví, což znamená, že *nikdo* z nás není dokonalý. To vytváří základ pro otevřenost a blízkost v týmové komunikaci. Ježíš chodil a žil se svými učedníky v každodenním životě a jednal s nimi bezprostředně a přímo. Když se komunikace vyznačuje hádkami a spory, brání to toku dobré konverzace a myšlenek. Otevřenost začíná u vedoucího týmu. Je